

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-122-09

Druk nr 2506

Warszawa, 13 listopada 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**-o zmianie ustawy o usługach
turystycznych oraz o zmianie ustawy -
Kodeks wykroczeń wraz z projektami aktów
wykonawczych.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sportu i Turystyki.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Zawieranie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej umów z klientami o organizowanie imprez turystycznych jest dopuszczalne, jeżeli przedsiębiorca ten prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w formie oddziału, na warunkach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”;

2) w art. 3 uchyla się pkt 7a i 7b;

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. WE L 158 z 23.06.1990, str. 59; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 10, str. 132) oraz dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1112.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 116, poz. 732, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1367 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323.

3) w art. 5:

a) w ust. 1:

– uchyla się pkt 1,

– pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) zapewnić pokrycie w pełnej wysokości kosztów powrotu klienta do kraju, w przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu, a także pokrycie w pełnej wysokości zwrotu wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania zobowiązań umownych, przez:

a) zawarcie umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, lub

b) zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, lub

c) przyjmowanie wpłat klientów wyłącznie po wykonaniu umowy lub na rachunek powierniczy, jeżeli wykonuje usługi turystyczne wyłącznie na terenie kraju i złoży marszałkowi województwa oświadczenie o przyjmowaniu wpłat po wykonaniu umowy lub na rachunek powierniczy;

3) składać marszałkowi województwa oryginały lub potwierdzone przez podmioty, które je podpisały, odpisy kolejnych umów, o których mowa w pkt 2, nie później niż 14 dni przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej; przedsiębiorcy zaprzestający działalności gospodarczej są zwolnieni z tego obowiązku, jeżeli zawiadomią marszałka województwa o zaprzestaniu działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku przedsiębiorcy zagranicznego posiadającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, za spełnienie warunku prowadzenia działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się posiadanie zabezpieczenia finansowego zapewniającego pokrycie w pełnej wysokości kosztów powrotu klienta do kraju, w przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu, a także pokrycie w pełnej wysokości zwrotu wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania zobowiązań umownych, w formie, która jest uznawana w państwie, w którym przedsiębiorca posiada siedzibę.

1b. W przypadku gdy równoważność zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w ust. 1a, jest niższa niż minimalna wysokość zabezpieczenia wymaganego od przedsiębiorcy

posiadającego siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1a, przedstawia dodatkową gwarancję bankową lub ubezpieczeniową wyrównującą wysokość posiadanego zabezpieczenia finansowego do minimalnej wysokości zabezpieczenia, wymaganej od przedsiębiorcy posiadającego siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

c) uchyla się ust. 6;

4) uchyla się art. 6;

5) w art. 7:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę oddziału.

2. W przypadku przedsiębiorcy posiadającego siedzibę i prowadzącego działalność organizatora turystyki na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, który nie utworzył oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a zamierza organizować imprezy turystyczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest wybrany przez niego marszałek województwa.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Przedsiębiorca zamierzający wykonywać usługi wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty klientów tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi przyjmować po ich wykonaniu lub na rachunek powierniczy, składa, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c, oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że imprezy turystyczne będę świadczył wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty klientów tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi będę przyjmował po ich wykonaniu lub na rachunek powierniczy.”.

5b. W przypadku gdy dokumenty zabezpieczenia finansowego, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b, są sformułowane w języku obcym, dołącza się do wniosku także ich tłumaczenie dokonane przez tłumacza przysięgłego. Ten sam obowiązek dotyczy przedkładania kolejnych dokumentów zabezpieczenia finansowego.”;

6) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. Przedsiębiorca może zawiesić, na okres nie dłuższy niż 2 lata, wykonywanie działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego. W przypadku zawieszenia wykonywania działalności na okres krótszy niż 2 lata, przedsiębiorca może przedłużyć ten okres łącznie do 2 lat.

2. O zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, przedłużeniu zawieszenia oraz wznowieniu jej wykonywania przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić pisemnie organ prowadzący rejestr w terminie 7 dni od dnia zawieszenia, przedłużenia zawieszenia lub wznowienia wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.

3. Zawieszenie przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku wywiązania się z umów zawartych z klientami w okresie przed zawieszeniem działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.

4. Obowiązki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b, nie mają zastosowania do przedsiębiorcy w okresie zawieszenia przez niego wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.

5. W przypadku niepowiadomienia przez przedsiębiorcę o wznowieniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, po upływie okresu zawieszenia organ prowadzący rejestr z urzędu wykreśla, w drodze decyzji, przedsiębiorcę z rejestru.”;

7) w art. 8:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Marszałek województwa przesyła ministrowi właściwemu do spraw turystyki kopie:

- 1) zaświadczeń o wpisie do rejestru;
- 2) dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b;
- 3) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru lub o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru wydawanych z urzędu;

- 4) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru wydawanych na wniosek przedsiębiorcy;
- 5) decyzji o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego bez wymaganego wpisu do rejestru;
- 6) zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru;
- 7) decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru;
- 8) zawiadomień o zawieszeniu, przedłużeniu zawieszenia lub wznowieniu przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.”,

b) ust. 4 – 7 otrzymują brzmienie:

„4. W ramach Ewidencji prowadzi się także wykazy przedsiębiorców:

- 1) wykreślonych z rejestru z urzędu i objętych zakazem wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru;
- 2) którzy wykonywali działalność bez wymaganego wpisu do rejestru;
- 3) wobec których wszczęto postępowanie w sprawie wykreślenia z rejestru.

5. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, jest ostateczna decyzja marszałka województwa o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem do rejestru.

6. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, jest ostateczna decyzja marszałka województwa o stwierdzeniu wykonywania działalności bez wymaganego wpisu do rejestru lub w przypadku decyzji, której marszałek województwa nadał rygor natychmiastowej wykonalności – taka decyzja.

7. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, jest zawiadomienie pisemne lub w formie elektronicznej o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a – 7c w brzmieniu:

„7a. W wykazach, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, wskazuje się termin obowiązywania zakazu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.

7b. Z wykazów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, wykreśla się przedsiębiorcę po upływie terminu, o którym mowa w ust. 7a.

7c. Z wykazu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, wykreśla się przedsiębiorcę z dniem, w którym decyzja o wykreśleniu z rejestru i zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do

rejestrzu albo decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru stały się ostateczne.”;

8) w art. 9:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, prowadzonej przez przedsiębiorców i inne osoby niezgłoszone do rejestru, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy prowadzona działalność jest działalnością regulowaną.

1b. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności agentów turystycznych i innych osób, zawierających z klientami umowy o imprezy turystyczne w imieniu organizatorów turystyki, w zakresie spełnienia przy zawieraniu tych umów obowiązków określonych ustawą.”,

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Marszałek województwa wydaje:

- 1) z urzędu decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru oraz o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat – w przypadkach, o których mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 2) na wniosek przedsiębiorcy w związku z zaprzestaniem przez niego wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru – decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru;
- 3) z urzędu decyzje o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego bez wymaganego wpisu do rejestru i o zakazie wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego przez okres 3 lat;
- 4) decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 3 pkt 3, zawierają w szczególności datę stwierdzenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego bez wymaganego wpisu do rejestru.”;

9) w art. 10a:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) proponowanie klientowi zawarcia lub zawarcie z klientem umowy o imprezę turystyczną bez uprzedniego zawarcia umowy, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a i b oraz ust. 1a i 1b, lub bez złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c;

2) nieprzedłożenie, mimo wezwania, marszałkowi województwa oryginału lub potwierzonego przez podmioty, które go podpisały, odpisu aktualnego dokumentu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b;”;

b) uchyla się pkt 3 – 5,

c) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) przyjmowanie od klientów wpłat przed wykonaniem usług lub z pominięciem rachunku powierniczego, mimo złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c.”;

10) art. 10b otrzymuje brzmienie:

„Art. 10b. 1. Przedsiębiorcę wpisanego do rejestru występującego wobec klientów jako agent turystyczny, który dopuszcza się następujących uchybień:

1) w umowach zawieranych z klientami nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub

2) zawiera umowy o organizowanie imprez turystycznych na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, który nie prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej w formie oddziału, lub

3) działa bez ważnej umowy agencyjnej lub przekracza jej zakres – marszałek województwa wykreśla, w drodze decyzji, z rejestru.

2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, nie może uzyskać ponownego wpisu do rejestru przed upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru stała się ostateczna.

3. Przedsiębiorcę, który nie jest wpisany do rejestru, a występując wobec klientów jako agent turystyczny dopuszcza się uchybień, o których mowa w ust. 1, uznaje się za organizatora turystyki wykonującego działalność bez wymaganego wpisu do rejestru.”;

11) w art. 16b po ust. 2 dodaje się ust. 3 – 5 w brzmieniu:

„3. Niezależnie od zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, klient może złożyć organizatorowi turystyki reklamację zawierającą wskazanie uchybienia w sposobie wykonania umowy oraz określenie swojego żądania, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia zakończenia imprezy.

4. W przypadku odmowy uwzględnienia reklamacji organizator turystyki jest obowiązany szczegółowo uzasadnić na piśmie przyczyny odmowy.

5. Jeżeli organizator turystyki nie ustosunkuje się na piśmie do reklamacji, złożonej zgodnie z ust. 3, w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, a w przypadku reklamacji złożonej w trakcie trwania imprezy turystycznej w terminie 30 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej, uważa się, że uznał reklamację za uzasadnioną.”;

12) art. 19a otrzymuje brzmienie:

„Art. 19a. Przedsiębiorca występujący wobec klientów jako agent turystyczny, który:

- 1) w umowach zawieranych z klientami nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub
  - 2) zawiera umowy o organizowanie imprez turystycznych na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, który nie prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej w formie oddziału, lub
  - 3) działa bez ważnej umowy agencyjnej lub przekracza jej zakres
- odpowiada wobec klienta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych tak jak organizator turystyki.”;

13) w art. 20:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Do zadań przewodnika turystycznego należy oprowadzanie turystów lub odwiedzających, udzielanie fachowej i aktualnej informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach, a także sprawowanie opieki nad turystami lub odwiedzającymi w zakresie wynikającym z umowy. Sprawowanie tej opieki nie zastępuje obowiązku wykonywania opieki przez osoby do tego zobowiązane z innego tytułu.

3. Do zadań pilota wycieczek należy czuwanie, w imieniu organizatora turystyki, nad sposobem świadczenia usług na rzecz klientów, przyjmowanie od nich zgłoszeń dotyczących związanych z tym uchybień, sprawowanie nad klientami opieki w zakresie wynikającym z umowy, wskazywanie lokalnych atrakcji oraz przekazywanie podstawowych informacji dotyczących odwiedzanego kraju i miejsca.”,

b) uchyla się ust. 4 – 6;

14) w art. 23 uchyla się ust. 2;

15) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. 1. Szkolenie, o którym mowa w art. 22 pkt 5, mogą prowadzić osoby lub jednostki organizacyjne, które uzyskają wpis do rejestru organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, zwanego dalej „rejestrem organizatorów szkoleń”, prowadzonego przez marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej lub siedzibę jednostki organizacyjnej wnioskującej o wpis do rejestru organizatorów szkoleń, a w przypadku osób fizycznych posiadających miejsce zamieszkania lub jednostek organizacyjnych posiadających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, prowadzonego przez marszałka województwa wybranego przez wnioskodawcę.

2. Wpis do rejestru organizatorów szkoleń może dotyczyć zgłoszenia przeprowadzenia jednego szkolenia lub szkolenia na stałe.

3. Osoby i jednostki organizacyjne organizujące szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, są obowiązane:

1) zapewnić kadre:

a) wykładowców posiadających wykształcenie wyższe – do prowadzenia zajęć teoretycznych,

b) instruktorów posiadających udokumentowaną praktykę w zakresie wykonywania zadań odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w wymiarze co najmniej 50 dni w okresie 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń – do prowadzenia zajęć praktycznych;

- 2) zapewnić warunki umożliwiające realizację zajęć, w tym także praktycznych, oraz odpowiednią obsługę biurową wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia;
  - 3) realizować program szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 4;
  - 4) przedstawiać uczestnikom szkoleń wewnętrzny regulamin szkolenia, określający w szczególności warunki potwierdzania udziału w zajęciach teoretycznych i praktycznych oraz ich zaliczania.
4. Potwierdzeniem posiadania praktyki, o której mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b, jest zaświadczenie wydane przez organizatora turystyki lub jednostkę organizacyjną powierzającą zadania odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.
5. Wniosek o wpis do rejestru organizatorów szkoleń zawiera następujące dane:
- 1) nazwę wnioskodawcy, jego siedzibę i adres miejsca zamieszkania, a w przypadku gdy wnioskodawca jest przedsiębiorcą będącym osobą fizyczną – imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania;
  - 2) wskazanie, czy działalność szkoleniowa będzie prowadzona w ramach działalności gospodarczej;
  - 3) określenie zakresu szkolenia, które wnioskodawca zamierza prowadzić, w tym wskazanie:
    - a) czy szkolenie ma mieć charakter podstawowy czy uzupełniający,
    - b) obszaru uprawnień, którego ma dotyczyć szkolenie przewodników turystycznych, z podaniem zasięgu regionu lub trasy turystycznej dla uprawnień przewodnika terenowego innych niż obszar całego województwa;
  - 4) wskazanie, czy wpis do rejestru organizatorów szkoleń ma dotyczyć zorganizowania jednego szkolenia, czy organizowania szkoleń na stałe;
  - 5) wskazanie kierownika szkolenia lub innej osoby upoważnionej do występowania wobec marszałka województwa w sprawach związanych ze szkoleniem;
  - 6) informację o dotychczasowych szkoleniach prowadzonych przez wnioskodawcę, jeżeli wnioskodawca prowadził uprzednio szkolenia;
  - 7) opis warunków szkolenia, w tym wskazanie miejsca odbywania wykładów i zajęć praktycznych, a także określenie miejsca przechowywania dokumentacji szkolenia i archiwum wydanych dokumentów.
6. Do wniosku wnioskodawca dołącza oświadczenie następującej treści:
- „Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń są kompletne i zgodne z prawdą;
  - 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie organizowania szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, określone w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.”.
7. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, zawiera:
- 1) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
  - 2) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania wnioskodawcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.
8. Dokumentem poświadczającym dokonanie wpisu do rejestru organizatorów szkoleń jest zaświadczenie wydane przez marszałka województwa.
9. Organizator szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, rozpoczynając szkolenie, pisemnie informuje marszałka województwa właściwego dla miejsca odbywania szkolenia o miejscu i terminach zajęć.
10. Wpis do rejestru organizatorów szkoleń obejmuje dane, określone w ust. 5, z wyjątkiem adresu miejsca zamieszkania organizatora szkoleń będącego osobą fizyczną.
11. Rejestr jest jawny.
12. Rejestr jest prowadzony w systemie teleinformatycznym.
13. Na podstawie informacji o dokonanych wpisach do rejestru organizatorów szkoleń przekazywanych drogą elektroniczną przez marszałków województw, na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki zamieszcza się Centralny Wykaz Organizatorów Szkoleń dla Kandydatów na Przewodników Turystycznych i Pilotów Wycieczek.”;

16) art. 24a otrzymuje brzmienie:

„Art. 24a. 1. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek w zakresie:

- 1) zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 6;
  - 2) zgodności wykonywanej działalności z uzyskanym wpisem do rejestru organizatorów szkoleń;
  - 3) przestrzegania warunków szkolenia określonych ustawą.
2. Kontrola organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek obejmuje w szczególności:

- 1) sprawdzenie dokumentacji szkolenia;
  - 2) ocenę zgodności harmonogramu zajęć z procesem jego realizacji;
  - 3) sprawdzenie zapewnienia odpowiedniej obsługi biurowej wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia;
  - 4) sprawdzenie zapewnienia warunków umożliwiających realizację zajęć, w tym także praktycznych.
3. Marszałek województwa, który otrzymał informację o odbywającym się na jego terenie szkoleniu dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek organizowanym przez organizatora szkolenia wpisanego do rejestru organizatorów szkoleń prowadzonego przez marszałka innego województwa, ma prawo przeprowadzić kontrolę organizatora szkolenia w czasie trwania szkolenia.
4. Kontrola organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek odbywa się w obecności kierownika szkolenia lub osoby upoważnionej do zastępowania kierownika szkolenia.
5. Kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonują osoby imiennie upoważnione przez marszałków województw.
6. Osoby dokonujące kontroli organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek powiadamiają o stwierdzonych uchybieniach marszałka województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie.
7. Uchybieniem w prowadzeniu działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów szkoleń jest w szczególności:
- 1) niespełnianie warunków, o których mowa w art. 24 ust. 3;
  - 2) niezgodność ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 5, i w oświadczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 6.
8. Marszałek województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, po uzyskaniu informacji o uchybieniach organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek powiadamia o tych uchybieniach marszałka województwa, który wpisał organizatora szkolenia do rejestru organizatorów szkoleń.
9. Marszałek województwa może wezwać organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek do usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 30 dni, pod rygorem wykreślenia z rejestru organizatorów szkoleń, dokonywanego w drodze decyzji.

10. Organizator szkolenia wykreślony z rejestru organizatorów szkoleń na podstawie ust. 9 nie może zostać wpisany do rejestru organizatorów szkoleń przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru organizatorów szkoleń.

11. Marszałek województwa, nie rzadziej niż raz na 3 lata, dokonuje z urzędu kontroli organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, którego wpis do rejestru organizatorów szkoleń dotyczy organizowania szkoleń na stałe.”;

17) uchyla się art. 24b;

18) w art. 27 uchyla się pkt 3;

19) w art. 28 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Na podstawie danych o nadanych uprawnieniach przewodnika turystycznego i pilota wycieczek przekazywanych w formie elektronicznej przez marszałków województw na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki są udostępniane dane liczbowe dotyczące nadanych przez poszczególnych marszałków województw uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek. Dane te są jawne.

7. Informacje o nadanych uprawnieniach przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wpisywane i przekazywane w formie elektronicznej przez marszałków województw ministrowi właściwemu do spraw turystyki są udostępniane przez ministra właściwego do spraw turystyki w formie elektronicznej wszystkim marszałkom województw.”;

20) w art. 29 uchyla się ust. 2;

21) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. Organizatorzy turystyki są obowiązani zapewnić klientom uczestniczącym w imprezach turystycznych opiekę osób posiadających kwalifikacje odpowiednie do rodzaju imprezy. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, za odpowiednie kwalifikacje uważa się, w zależności od rodzaju imprezy, uprawnienia pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego.

2. Powierzenie reprezentowania organizatora turystyki wobec jego lokalnych kontrahentów świadczących usługi turystyczne klientom osobie nieposiadającej uprawnień pilota wycieczek jest dopuszczalne, jeżeli umowa o imprezę turystyczną tak stanowi, a osoba ta nie wykonuje zadań, o których mowa w art. 20 ust. 3.

3. Organizatorzy turystyki są obowiązani wystawić pilotowi wycieczek lub przewodnikowi turystycznemu pisemne zlecenie, określając w nim miejsce lub obszar oraz czas świadczenia usługi, a także, jeżeli jest to konieczne, upoważnienie do działania w imieniu organizatora w zakresie niezbędnym do prowadzenia imprezy turystycznej.”;

22) art. 32 otrzymuje brzmienie:

„Art. 32. 1. Znajomość języka obcego dokumentuje się dyplomem ukończenia studiów filologicznych, nauczycielskiego kolegium języków obcych, świadectwem ukończenia szkoły z obcym językiem wykładowym za granicą lub dokumentem poświadczającym znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

2. Osoby, które nie legitymują się dokumentami wymienionymi w ust. 1, mogą złożyć egzamin ze znajomości języka obcego przed komisją egzaminacyjną języków obcych, powoływaną przez marszałków województw.”;

23) w art. 34:

a) w ust. 1 pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7) skład oraz sposób i tryb działania komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32 ust. 2, oraz wzór świadectwa wydawanego przez te komisje, ze szczególnym uwzględnieniem warunków, jakie powinni spełniać kandydaci do powołania przez marszałka województwa do tych komisji;

8) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych, o której mowa w art. 32 ust. 2, w tym wysokość opłat za poszczególne części egzaminów, warunki zwrotu wniesionych opłat w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu, a także wysokość wynagrodzenia egzaminatorów za przeprowadzenie poszczególnych rodzajów i części egzaminów, mając na względzie rzeczywiste koszty przeprowadzenia egzaminu i funkcjonowania komisji egzaminacyjnych;”;

b) uchyla się ust. 2 i 3;

24) w art. 36 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) motele – obiekty położone przy drogach, dysponujące parkingiem, posiadające co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych;”;

25) w art. 38 po ust. 4 dodaje się ust. 4a – 4c w brzmieniu:

„4a. Marszałek województwa powołuje zespół oceniający obiekty hotelarskie w zakresie spełniania wymagań, o których mowa w art. 35 ust. 1. W skład zespołu powołuje się przedstawicieli marszałka województwa, ponadto mogą być powołane:

- 1) osoby posiadające kwalifikacje zawodowe i praktykę w świadczeniu usług hotelarskich lub turystycznych, wskazane przez jednostki samorządu gospodarczego i stowarzyszenia działające w zakresie turystyki i hotelarstwa;
- 2) przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

4b. Członkom zespołów oceniających, o których mowa w ust. 4a pkt 1, przysługuje wynagrodzenie za przeprowadzanie oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii, a członkom zespołu wykonującym czynności poza miejscem zamieszkania – także zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

4c. Minister właściwy do spraw turystyki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie, o których mowa w ust. 4a pkt 1, oraz sposób i termin wypłaty tego wynagrodzenia, uwzględniając, że wynagrodzenie dla jednej osoby za ocenę jednego obiektu nie może być wyższe niż 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.”;

26) w art. 42 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Na podstawie przekazywanych w formie elektronicznej przez marszałków województw danych dotyczących skategoryzowanych w województwie obiektów hotelarskich na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki zamieszcza się Centralny Wykaz Obiektów Hotelarskich. Wykaz ten jest jawny.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756 oraz z 2008 r. Nr 141, poz. 888) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 60¹ w § 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) nie zawiadamia organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego w terminie 7 dni od dnia tego zawieszenia”;

2) po art. 138c dodaje się art. 138d w brzmieniu:

„Art. 138d. § 1. Kto, podejmując zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. Tej samej karze podlega organizator turystyki, który wprowadza klientów w błąd co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.”.

Art. 3. 1. Upoważnienia do szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek wydane na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują ważność i stają się wpisami do rejestru organizatorów szkoleń.

2. W postępowaniach dotyczących udzielenia upoważnienia do wykonywania działalności w zakresie organizowania szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni są obowiązani dostosować umowy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz klientów do wymogów określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Przedstawienie istniejącego stanu rzeczy w dziedzinie, która ma być unormowana, oraz wyjaśnienie potrzeby i celu wydania aktu

Ustawa o usługach turystycznych, obowiązująca od dnia 1 lipca 1998 r., ustala warunki działalności biur podróży, świadczenia usług hotelarskich, a także pracy przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, w sposób zapewniający ochronę interesów konsumenta. Jej regulacje przyczyniły się do uporządkowania rynku usług turystycznych w Polsce, szczególnie poprzez wprowadzenie systemu standardów, zrozumiałych dla klientów i przedsiębiorców turystycznych. Ustawa zapewniła także implementację do polskiego prawa poziomu ochrony interesów klienta, wymaganego przepisami dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. WE L 158 z 23.06.1990, str.59; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t.10, str. 132).

Praktyka stosowania przepisów ustawy ujawniła problemy prawne i organizacyjne, których usunięcie wymaga nowelizacji przepisów. W szczególności chodzi o niewystarczająco skuteczny system zabezpieczeń finansowych na rzecz klientów.

Korekty wymagają przede wszystkim uregulowania związane z ograniczeniem swobody świadczenia usług turystycznych przez przedsiębiorców i osoby posiadające siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Ustawa spełniła już w znacznym stopniu swoją rolę w zakresie standaryzacji pojęć i w związku z tym zasadne jest stopniowe odchodzenie od wykorzystywania licznych instrumentów administracyjnoprawnych przewidzianych jej przepisami i ograniczanie formalności obciążających przedsiębiorców turystycznych.

Określenie celu i zakresu nowelizacji zostało poprzedzone opracowaniem założeń, konsultowanych z przedstawicielami zainteresowanych środowisk przedsiębiorców, administracji samorządowej i organizacji turystycznych.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń został poddany ocenie w trybie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji

z przedstawicielami wymienionych wyżej środowisk. Wynikiem tych uzgodnień i konsultacji było odstępianie od regulowania w ramach obecnego projektu zasadniczej zmiany systemu zabezpieczeń finansowych, polegającej na wyłączeniu marszałków województw z procesu wykorzystywania środków z zabezpieczeń, ze względu na potrzebę powołania odrębną ustawą specjalnej instytucji finansowej, gromadzącej środki z wpłat organizatorów turystyki, uzupełniającej z tych środków sumy zabezpieczeń indywidualnych i wykorzystującej środki zabezpieczeń na zapewnienie powrotu klientów do kraju i zwrot wniesionych wpłat w przypadku niewykonania umów. Odstąpiono także od istotnych zmian w przepisach rozdziału 3 ustawy, odnoszących się do procesu zawierania i wykonywania umów o imprezy turystyczne, ze względu na prace nad wprowadzeniem „umowy o podróż” do Kodeksu cywilnego. Uwzględniono natomiast w projekcie propozycję Ministra Gospodarki dotyczącą zastąpienia upoważnienia do prowadzenia szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek mniej restrykcyjną formą reglamentacji tej działalności, tj. obowiązkiem uzyskania wpisu do rejestru organizatorów tych szkoleń prowadzonego przez marszałka województwa.

II. Wykazanie różnic między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym

Podstawowe różnice między dotychczasowym a proponowanym stanem prawnym to:

- 1) zmiana brzmienia art. 2, którego celem jest wyeliminowanie możliwości oferowania za pośrednictwem agentów turystycznych usług turystycznych przedsiębiorców zagranicznych, nieposiadających oddziałów w kraju; po pierwsze, zmiana ta jest konieczna, bowiem przepis w dotychczasowym brzmieniu odsyłał do nieistniejącego już zapisu w art. 1; po drugie, wprowadzenie wyraźnego wymogu prowadzenia działalności gospodarczej w formie oddziału, na warunkach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej pozwala zapewnić skuteczny nadzór nad spełnieniem wymagań ustawy, a także dochodzenie roszczeń według polskiego prawa i przed polskimi sądami; spod obowiązku określonego w tym przepisie wyłączono przedsiębiorców zagranicznych posiadających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej;
- 2) zrezygnowano z definiowania w słowniczku do ustawy w art. 3 pkt 7a i 7b pojęć: przewodnik turystyczny i pilot wycieczek, uznając, że wystarczające jest określenie opisowe zadań pilota wycieczek i przewodnika turystycznego zawarte w art. 20 ust. 2 i 3; zmiany

zakresu zadań przewodnika turystycznego i pilota wycieczek zawarte w zmienianym art. 20 ust. 2 i 3 są podyktowane potrzebą elastycznego kształtowania zadań osób wykonujących te zawody; zaproponowano zatem, aby wśród zadań przewodnika turystycznego uwzględnić opiekę nad turystami, przy czym zakres tej opieki ma wynikać z umowy zawartej z turystą; w ocenie projektodawcy opieka taka powinna być sprawowana także przez przewodników turystycznych, nie tylko przez pilotów wycieczek, tak jak jest to w aktualnie obowiązującym stanie prawnym; natomiast zadania pilota wycieczek rozszerza się o udzielanie turystom podstawowych informacji praktycznych i krajoznawczych dotyczących odwiedzanego kraju i miejsca, co stanowi realizację postulatów zgłaszanych przez turystów;

3) utrzymanie obowiązku uzyskiwania przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych posiadających siedzibę na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej (określonych w art. 16 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady) świadczących usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (transgraniczne świadczenie usług) wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych jest podyktowane koniecznością zapewnienia ochrony konsumentów imprez turystycznych przewidzianej dyrektywą Rady 90/314 w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek; wymóg ten jest niedyskryminacyjny, ponieważ dotyczy wszystkich przedsiębiorców zajmujących się organizacją imprez turystycznych w Polsce; jego wprowadzenie jest uzasadnione względami porządku publicznego, ma bowiem na celu eliminację wysokiego ryzyka, jakie wiąże się z faktem, iż organizatorzy turystyki z reguły pobierają od konsumentów opłaty za świadczone im usługi z dużym (niekiedy nawet kilkumiesięcznym) wyprzedzeniem; od momentu zakupu do momentu realizacji imprezy upływa stosunkowo długi okres, w którym sytuacja organizatora imprezy może ulec istotnemu pogorszeniu i w konsekwencji spowodować jego bankructwo; brak zabezpieczenia naraża nabywców na poważne ryzyko ekonomiczne w postaci utraty wniesionych opłat za imprezę, która się nie odbędzie na skutek bankructwa jej organizatora, oraz konieczność zapłaty z własnych środków za usługi świadczone w ramach imprez, które się rozpoczęły, a za które organizator nie zapłacił usługodawcy; wymóg rejestracji jest środkiem proporcjonalnym dla realizacji celu, jakim jest ochrona nabywców imprez turystycznych przed skutkami niewypłacalności ich organizatorów; aby uzyskać taki wpis, organizator turystyki lub pośrednik turystyczny musi złożyć wniosek do marszałka województwa wraz z oświadczeniem, w którym stwierdza, że zna i spełnia warunki wykonywania działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów

w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, określone w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych; do wniosku musi dołączyć oryginały dokumentów potwierdzających posiadanie zabezpieczenia finansowego; wymóg rejestracji przed podjęciem świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niezbędny, ponieważ późniejsze kontrole nie są skuteczne, aby zapobiec poważnym szkodom, jakie mogą ponieść nabywcy imprez turystycznych w przypadku niewypłacalności ich organizatorów; wprowadzony wymóg rejestracji związany jest z przyjętym sposobem wdrożenia art. 7 dyrektywy Rady 90/314 EWG w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek;

4) wprowadzenie przepisu, na mocy którego organizator turystyki nie musi posiadać zabezpieczenia finansowego pod warunkiem, że przyjmuje wpłaty klientów wyłącznie po wykonaniu umowy albo na rachunek powierniczy, jeżeli wykonuje usługi turystyczne wyłącznie na terenie kraju i złoży marszałkowi województwa oświadczenie o przyjmowaniu wpłat po wykonaniu umowy albo na rachunek powierniczy wynika z faktu, że w przypadku usług wykonywanych w kraju nie zachodzi potrzeba pokrywania kosztów powrotu, natomiast zaproponowana forma zabezpieczenia eliminuje zagrożenie utraty wpłat klientów w przypadku niewykonania umowy; w odniesieniu do przedsiębiorcy zagranicznego posiadającego siedzibę na terenie państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, za spełnienie warunku prowadzenia działalności, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, uznaje się posiadanie zabezpieczenia finansowego zapewniającego pokrycie w pełnej wysokości kosztów powrotu klienta do kraju, w przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu, a także pokrycie w pełnej wysokości zwrotu wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania zobowiązań umownych w formie, która jest uznawana w państwie, w którym przedsiębiorca posiada siedzibę; rozwiązanie takie ma na celu dostosowanie przepisów projektowanej ustawy do dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36); ten sam cel przyświecał projektodawcy przy wprowadzeniu uregulowania, na mocy którego przedsiębiorca posiadający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej musi przedstawić

dodatkową gwarancję bankową wyrównującą wysokość posiadanego w państwie, w którym posiada siedzibę, zabezpieczenia finansowego do minimalnej wysokości zabezpieczenia, wymaganej od przedsiębiorcy posiadającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; zapewni to jednocześnie ochronę interesów klienta w zakresie posiadania przez organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego odpowiedniego zabezpieczenia finansowego, co wynika z art. 7 dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek;

5) wprowadzenie w art. 5 ust. 1 pkt 3 terminu składania marszałkowi województwa oryginałów lub potwierdzonych przez podmioty, które je podpisały, odpisów kolejnych umów zabezpieczenia finansowego nie później niż 14 dni przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej jest podyktowane interesem przedsiębiorców; termin 14-dniowy umożliwia marszałkowi województwa wezwanie przedsiębiorcy do uzupełnienia dokumentów, dzięki czemu nie zachodzi konieczność wykreślenia tego przedsiębiorcy z rejestru z powodu rażącego naruszenia przez niego warunków wykonywania działalności regulowanej, gdy opóźni się ze złożeniem umowy;

6) rezygnacja z ustawowo określonych wymagań kwalifikacyjnych do kierowania działalnością przedsiębiorstwa oraz działalnością jego jednostek organizacyjnych samodzielnie dokonujących czynności prawnych przez skreślenie przepisów art. 5 ust. 1 pkt 1 i art. 6 jest podyktowana potrzebą ograniczenia formalności obciążających przedsiębiorców; dotychczasowa praktyka stosowania przepisów ustawy nie wskazuje, aby brak formalnych kwalifikacji był przyczyną zdarzeń zagrażających interesom klientów;

7) uchylenie przepisu wskazującego proporcjonalne obniżenie wypłat ze środków zabezpieczenia finansowego w przypadku, gdy są one niewystarczające, jest konieczne, bowiem funkcjonowanie tego przepisu naraża polskie władze na zarzut świadomego utrzymywania systemu niewystarczających zabezpieczeń; określenie wysokości zabezpieczenia finansowego na poziomie wystarczającym dla pokrycia wszystkich roszczeń z tytułu niezapewnienia powrotu do kraju lub w związku z niewykonaniem zobowiązań umownych powinno zostać uregulowane poprzez zmianę aktu wykonawczego, w ramach istniejącego upoważnienia ustawowego, tj. na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy;

8) nowe sformułowanie przepisów art. 7 ust. 1 i 2, określających właściwość miejscową organów rejestrowych wprowadza rozróżnienie na przedsiębiorców, którzy posiadają siedzibę

lub oddział w kraju, i miejsce położenia tej siedziby lub oddziału określa dla nich właściwość marszałka województwa oraz na przedsiębiorców, korzystających ze swobody działalności w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy rejestrują działalność u wybranego przez siebie marszałka województwa; konieczność tej rejestracji wynika z przyjętego w polskim systemie udziału marszałka w procesie uruchamiania środków zabezpieczenia finansowego; z tego samego powodu było konieczne wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym, jeżeli dokumenty zabezpieczenia finansowego są sformułowane w języku obcym, przedsiębiorca dołącza do wniosku także ich tłumaczenie przysięgłe; należy podkreślić, że występujący w ustawie (art. 5 ust. 1 pkt 3) wymóg przedkładania marszałkowi województwa oryginałów dokumentów zabezpieczenia finansowego nie może być uznany za nadmiernie sformalizowany, bowiem w obecnym stanie prawnym marszałek realizuje nie tylko zadania rejestrowe, ale przede wszystkim występuje w interesie klientów o wypłatę środków z gwarancji lub ubezpieczeń na podstawie oryginalnych dokumentów uprawniających go do tego; podobnie nie może być uznany za nadmiernie sformalizowany wymóg przedstawiania w załączeniu do dokumentów zabezpieczenia finansowego sformułowanych w języku obcym ich tłumaczenia dokonanego przez tłumacza przysięgłego, albowiem dokumenty te są podstawą do uruchamiania zabezpieczeń finansowych na kwoty bardzo często stanowiące równowartość wielu milionów złotych, ponadto dokumenty te muszą być na tyle wiarygodne, jeżeli chodzi o ich tłumaczenie, aby nie było żadnych wątpliwości co do wysokości, zakresu i warunków uruchamiania zabezpieczenia finansowego na rzecz klientów, organizatorów turystyki i pośredników turystycznych; nadrzędny interes publiczny dotyczący bezpieczeństwa turystów, których dotyczy to zabezpieczenie finansowe, sprawia, iż żądanie przedstawiania dokumentów, w tym zabezpieczenie w ww. formie, jest ustanowione z zachowaniem zasady proporcjonalności i nie stanowi nadmiernie restrykcyjnego obowiązku;

9) wprowadzenie w art. 7a regulacji dotyczących zawieszania na okres nie dłuższy niż 2 lata wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego jest uzasadnione koniecznością dostosowania ustawy do znowelizowanych przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej; projekt zakłada, iż w okresie zawieszenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego przedsiębiorcy nie muszą posiadać zabezpieczenia finansowego na rzecz klientów; zawieszenie przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku wywiązania się z umów

zawartych z klientami w okresie przed zawieszeniem działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego;

10) doprecyzowanie dokumentów przesyłanych przez marszałka województwa ministrowi właściwemu do spraw turystyki stanowiących podstawę wpisów do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki; doprecyzowanie struktury tej Ewidencji oraz podstaw dokonywania w niej wpisów i wykreśleń;

11) wprowadzenie przepisów art. 9 ust. 1a i 1b jednoznacznie uprawniających ministra właściwego do spraw turystyki oraz marszałka województwa do kontroli działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych i pośrednictwa turystycznego, prowadzonej przez przedsiębiorców i inne osoby niezgłoszone do rejestru, w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy prowadzona działalność nie jest działalnością regulowaną, stanowi podstawowy instrument ograniczenia szarej strefy i związanej z nią nieuczciwej konkurencji;

12) zmiany w art. 10a zmierzają do ograniczenia i doprecyzowania katalogu rażących naruszeń wykonywania działalności organizatora turystyki i pośrednika turystycznego przez wykreślenie następujących uchybień:

a) niedopełnienie obowiązków przedsiębiorcy określonych w rozdziale 3 ustawy,

b) powierzenie przez organizatora turystyki wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek osobie nieuprawnionej lub nieposiadającej znajomości języka obcego, albo nieposiadającej aktualnego zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,

c) używanie oraz powoływanie się na posiadany wpis do rejestru, w celu wprowadzenia w błąd klientów co do rzeczywistego charakteru wykonywanej przez siebie działalności, przy prowadzeniu sprzedaży prawa do korzystania z budynku lub pomieszczenia mieszkalnego w oznaczonym czasie w każdym roku; wymienione uchybienia traktowane jako rażące naruszenia prowadzić mogą do nieproporcjonalnej sankcji w postaci zakazu wykonywania działalności przez 3 lata, natomiast nadal mogą być eliminowane w trybie art. 71 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej; jednocześnie katalog ten został uzupełniony o przyjmowanie od klientów wpłat przed wykonaniem usług lub z pominięciem rachunku powierniczego, mimo złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c;

13) zmieniona redakcja art. 10b ustawy usuwa wątpliwości interpretacyjne co do skutków wykonywania działalności przez przedsiębiorców bezpodstawnie powołujących się na status agenta turystycznego, przez wprowadzenie jednolitej sankcji niemożności uzyskania przez 3 lata wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych zarówno dla przedsiębiorców uprzednio wpisanych do tego rejestru, jak i pozostałych;

14) nieporozumienia związane z brakiem rozróżnienia pomiędzy zwykłym zawiadomieniem o uchybieniu w sposobie wykonywania usług a złożeniem reklamacji obejmującej sformułowanie roszczenia klienta, a także dotychczasowe nieprawidłowe usytuowanie przepisów dotyczących reklamacji w rozdziale o przewodnikach turystycznych i pilotach wycieczek spowodowały, iż kwestie te zostały jednolicie uregulowane w rozdziale 3 „Ochrona klienta” przez uzupełnienie art. 16b o ust. 3 – 5; zachowując fakultatywny charakter reklamacji doprecyzowano co powinna zawierać reklamacja i w jakim terminie powinna być składana, a także wprowadzono regulacje, które uzasadniają utrzymanie zasady, iż w przypadku gdy organizator turystyki nie ustosunkuje się na piśmie do reklamacji w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, a w przypadku reklamacji złożonej w trakcie trwania imprezy turystycznej w terminie 30 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej uważa się, że uznał reklamację za uzasadnioną; w dalszym ciągu zachowano jednak w art. 20 ust. 3 ustawy obowiązek pilotów wycieczek do przyjmowania od klientów zgłoszeń dotyczących uchybień w wykonaniu usługi w ramach realizacji umowy o organizowanie imprezy turystycznej;

15) zmianie uległa redakcja przepisu art. 19a, na mocy którego przedsiębiorca występujący wobec klientów jako agent turystyczny, który w umowach o imprezę turystyczną zawieranych z klientami nie wskazuje organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub działa bez odpowiedniego umocowania lub zawiera umowy z naruszeniem art. 2 ustawy, odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy tak, jak organizator turystyki;

16) zastąpienie w art. 24 ustawy upoważnienia – na podstawie decyzji administracyjnej – do prowadzenia szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek mniej restrykcyjną formą reglamentacji tej działalności, tj. obowiązkiem uzyskania wpisu do rejestru organizatorów tych szkoleń, prowadzonego przez marszałka województwa, stanowi rezygnację z nadmiernie rygorystycznej formy reglamentacji tej działalności; wydanie upoważnienia, w dotychczas obowiązującym stanie prawnym, musiało być poprzedzone przedłożeniem wielu dokumentów, stanowiących udokumentowanie spełnienia

warunków do prowadzenia tych szkoleń; wprowadzony do ustawy wpis do rejestru organizatorów tych szkoleń jest dokonywany przez marszałka województwa wyłącznie na podstawie wniosku o wpis i oświadczenia o spełnianiu warunków prowadzenia szkoleń określonych ustawą, bez potrzeby dołączania do wniosku jakichkolwiek dokumentów; zrezygnowano tym samym w projekcie z uprawnienia marszałka województwa do kontroli uprzedniej organizatora szkoleń dokonywanej przed wydaniem upoważnienia do szkolenia; w art. 24a zostały natomiast doprecyzowane uprawnienia marszałka województwa do dokonywania kontroli następczej, która może być przeprowadzona po uzyskaniu przez organizatora szkoleń wpisu do rejestru;

17) w art. 30 ustawy na nowo ujęto obowiązek zapewnienia przez organizatora turystyki opieki nad uczestnikami imprez turystycznych, pozostawiając domniemanie opieki osób posiadających kwalifikacje pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego; wprowadzono także przepis jasno określający, jakie kwalifikacje są wymagane od osób reprezentujących organizatora turystyki wobec jego lokalnych kontrahentów, świadczących usługi turystyczne klientom; przepis ten dopuszcza powierzenie reprezentowania organizatora turystyki wobec jego lokalnych kontrahentów, świadczących usługi turystyczne klientom, osobie nieposiadającej uprawnień pilota wycieczek, jeżeli umowa o imprezę turystyczną tak stanowi, a osoba ta nie wykonuje jednocześnie zadań pilota wycieczek określonych w art. 20 ust. 3 ustawy;

18) ustalenie europejskich standardów opisu kwalifikacji językowych pozwoliło na rozszerzenie możliwości dokumentowania przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek znajomości języków obcych o dokumenty poświadczające znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy;

19) wprowadzenie podstawy ustawowej dla możliwości powoływania przez marszałka województwa zespołu oceniającego obiekty hotelarskie oraz do określenia, w drodze rozporządzenia, wysokości wynagrodzenia członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie, posiadających kwalifikacje zawodowe i praktykę w świadczeniu usług hotelarskich lub turystycznych wskazanych przez jednostki samorządu gospodarczego i stowarzyszenia działające w zakresie turystyki i hotelarstwa, stwarza możliwość ustabilizowania współpracy z osobami posiadającymi fachowe przygotowanie do przeprowadzania oceny;

20) stworzenie podstaw prawnych do udostępniania na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki na podstawie przekazywanych w formie elektronicznej przez marszałków województw danych liczbowych dotyczących: nadanych przez poszczególnych marszałków województw uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, podmiotów prowadzących szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz o skategoryzowanych obiektach hotelarskich; rozwiązanie takie zapewni sprawny przepływ informacji pomiędzy marszałkami województw, a także umożliwi osobom zainteresowanym dostęp do informacji o skategoryzowanych obiektach hotelarskich lub o podmiotach posiadających upoważnienie do prowadzenia szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek;

21) dodanie w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756, z późn. zm.) pkt 5 do § 4 w art. 60¹, zgodnie z którym niezawiadomienie organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki i pośrednika turystycznego w terminie 7 dni od tego zawieszenia, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny, jest konsekwencją wprowadzenia do ustawy możliwości zawieszenia działalności, którego dokonanie bez wiedzy organu rejestrowego narażałoby interesy klientów; ponadto zaproponowano dodanie do Kodeksu wykroczeń art. 138d, zgodnie z którym karze ograniczenia wolności albo grzywny będzie podlegał ten, kto podejmując zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień.

III. Charakterystyka i ocena przewidywanych, związanych z wejściem w życie aktu skutków prawnych, w tym w szczególności dotyczących ograniczenia uznaniowości i uproszczenia stosowanych procedur

Ustawa wprowadza ułatwienia w prowadzeniu działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych przez zniesienie wymogu zapewnienia kierowania przedsiębiorstwem lub jego oddziałem przez osobę spełniającą określone wymagania co do wykształcenia, praktyki i niekaralności.

Doprecyzowanie w ustawie dokumentów przesyłanych przez marszałka województwa ministrowi właściwemu do spraw turystyki, stanowiących podstawę wpisów do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki oraz dokonywania w niej wpisów i wykreśleń, a także precyzyjne określenie terminów obowiązywania zakazu prowadzenia działalności dla

przedsiębiorców objętych sankcją, wpisów i wykreśleń z Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki usunie dowolność działania organów administracji i jednocześnie przyczyni się do ochrony praw przedsiębiorców. Przepisy te przyczynią się także do większej pewności potencjalnych klientów organizatorów turystyki i pośredników turystycznych co do danych zawartych w tym rejestrze, w szczególności w odniesieniu do uzyskiwania informacji o przedsiębiorcach, którzy są objęci zakazem prowadzenia działalności lub w stosunku do których takie postępowanie zostało wszczęte.

Doprecyzowanie przepisów dotyczących składania zawiadomień o wadliwym wykonaniu umowy, jak i składania reklamacji dotyczących wykonywania usług wchodzących w skład imprezy turystycznej, służyć będzie ograniczeniu uznaniowości organizatorów turystyki w tym zakresie, a jednocześnie jasno określi prawa i obowiązki każdej ze stron umowy o świadczenie imprezy turystycznej.

Dodanie nowych zadań przewodnikom turystycznym i pilotom wycieczek na nowo określa ich status zawodowy oraz zakres odpowiedzialności w stosunku do organizatorów turystyki, jak i klientów korzystających z ich usług.

Wprowadzenie podstawy ustawowej dla możliwości powoływania przez marszałka województwa zespołu oceniającego obiekty hotelarskie oraz do określenia, w drodze rozporządzenia, wysokości wynagrodzenia członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie, posiadających kwalifikacje zawodowe i praktykę w świadczeniu usług hotelarskich lub turystycznych wskazanych przez jednostki samorządu gospodarczego i stowarzyszenia działające w zakresie turystyki i hotelarstwa, umożliwi usunięcie uznaniowości w tym zakresie.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega w tym zakresie notyfikacji Komisji Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR)

1. Podmioty, na które oddziaływać będzie projektowana ustawa

Projekt ustawy w proponowanym kształcie będzie oddziaływał na te same podmioty, na które już w chwili obecnej oddziałuje ustawa o usługach turystycznych w aktualnie obowiązującym brzmieniu, tj. na: przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, polegającą na świadczeniu usług turystycznych, organizatorów turystyki, pośredników turystycznych, agentów turystycznych, towarzystwa ubezpieczeniowe i banki udzielające zabezpieczeń finansowych, przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, podmioty prowadzące szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, przedsiębiorców i rolników, świadczących usługi hotelarskie w tzw. innych obiektach świadczących usługi hotelarskie, marszałków województw, ministra właściwego do spraw turystyki oraz na konsumentów usług turystycznych.

2. Wpływ regulacji na dochody i wydatki sektora finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety samorządu terytorialnego

Projektowana zmiana regulacji nie rozszerza katalogu zadań, realizowanych aktualnie przez jednostki samorządu terytorialnego, nie spowoduje także skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy wprowadza przepis, iż członkom zespołów oceniających obiekty hotelarskie, posiadających kwalifikacje zawodowe i praktykę w świadczeniu usług hotelarskich lub turystycznych wskazanych przez jednostki samorządu gospodarczego i stowarzyszenia działające w zakresie turystyki i hotelarstwa, przysługuje wynagrodzenie za przeprowadzanie oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii, a członkom zespołu wykonującym czynności poza miejscem zamieszkania także zwrot kosztów podróży. W związku z wprowadzeniem tego przepisu projekt wpłynie na zwiększenie wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na dotacje dla marszałków województw, związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych, które na podstawie art. 2a tej ustawy są zadaniami zleconymi

z zakresu administracji rządowej, o koszty wypłaty tych wynagrodzeń. Szacuje się, że w skali roku będzie to kwota około 200 000 złotych.

Projekt ustawy nie spowoduje zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

Projekt ustawy przewiduje jej wejście w życie w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, co ma na celu lepsze upowszechnienie znajomości nowych przepisów wśród przedsiębiorców i innych osób, których dotyczy ustawa.

Z uwagi na długość trwania procedury legislacyjnej dotyczącej uchwalenia i ogłoszenia ustawy ocenia się, iż wejdzie ona w życie dopiero w 2010 r. W związku z powyższym nie zachodzi potrzeba oszacowania skutków finansowych wejścia w życie projektu ustawy obejmujących rok 2009.

3. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorców świadczących usługi turystyczne, wzrost zaufania konsumentów do szeroko rozumianej branży turystycznej dzięki wprowadzeniu mechanizmów lepiej chroniących ich prawa mogą przyczynić się do wzrostu popytu na usługi turystyczne i w konsekwencji do zwiększenia zatrudnienia w sektorze turystyki.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wprowadzenie projektowanych regulacji powinno ułatwić zwalczanie patologicznych przykładów nieuczciwej konkurencji, w szczególności przez przedsiębiorców oferujących na polskim rynku usługi turystyczne, co wpłynie na poprawę konkurencyjności wewnętrznej usług turystycznych świadczonych w Polsce i usług turystycznych świadczonych za granicą, a oferowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacja powinna mieć pozytywny wpływ na przedsiębiorczość i funkcjonowanie przedsiębiorstw dzięki wzrostowi zaufania

konsumentów do branży turystycznej i większemu popytowi na usługi przedsiębiorców oferujących usługi turystyczne. Rozwiązania przyjęte w ustawie spowodują pozytywne długookresowe skutki społeczne i gospodarcze, przyczynią się do wzrostu konkurencyjności sektora usług turystycznych i do lepszej ochrony konsumentów korzystających z usług podmiotów gospodarczych, działających w tym sektorze, oraz w większym stopniu zharmonizują polskie przepisy w tym zakresie z rozwiązaniami prawnymi stosowanymi w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

6. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

7. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został poddany konsultacjom społecznym z następującymi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców z dziedziny turystyki, w tym samorządu gospodarczego i zawodowego oraz stowarzyszeniami działającymi w tej dziedzinie:

- 1) Polską Izbą Turystyki;
- 2) Radą Krajowej Izby Turystyki;
- 3) Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym;
- 4) Polskim Towarzystwem Schronisk Młodzieżowych;
- 5) Polską Izbą Hotelarstwa;
- 6) Polską Federacją Campingu i Caravaningu;
- 7) Polską Federacją Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne”;
- 8) Polskim Stowarzyszeniem Hotelarstwa i Turystyki;
- 9) Stowarzyszeniem „Konferencje i Kongresy w Polsce”;
- 10) Polską Izbą Turystyki Młodzieżowej;
- 11) Izbą Gospodarczą Hotelarstwa Polskiego;
- 12) Polską Federacją Pilotażu i Przewodnictwa;
- 13) Związkiem Województw RP;
- 14) Związkiem Miast Polskich;
- 15) Związkiem Gmin Wiejskich RP;
- 16) Unią Metropolii Polskich;
- 17) Unią Miasteczek Polskich;
- 19) Marszałkami Województw;

- 20) Porozumieniem Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie;
- 21) Stowarzyszeniem Przewodników Turystycznych w Krakowie;
- 22) Centrum Przewodnictwa Tatrzańskiego;
- 23) Polskim Stowarzyszeniem Przewodników Wysokogórskich;
- 24) Episkopatem Polski;
- 25) Związkiem Harcerstwa Polskiego;
- 26) Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej;
- 27) Federacją Konsumentów;
- 28) Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich.

Ponadto projekt, w związku z projektowanym nowym systemem zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, był przesłany do konsultacji do Komisji Nadzoru Finansowego, Rzecznika Ubezpieczonych i Związku Banków Polskich.

W dniu 15 maja 2009 r. odbyło się spotkanie konsultacyjne dotyczące propozycji zmian systemu zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, na które byli zaproszeni przedstawiciele:

- 1) Polskiej Izby Ubezpieczeń;
- 2) Rzecznika Ubezpieczonych;
- 3) Związku Banków Polskich;
- 4) Polskiej Izby Turystyki;
- 5) Rady Krajowej Izb Turystyki;
- 6) Ministerstwa Finansów;
- 7) Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej;
- 8) Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Komisja nie zgłosiła zastrzeżeń do tego projektu.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sportu i Turystyki z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie przepisów ww. ustawy.

W ramach konsultacji społecznych zgłosiły swoje uwagi do projektu następujące podmioty:

- 1) Polska Izba Turystyki;
- 2) Rada Krajowa Izb Turystyki w Polsce;
- 3) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 4) Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych w Krakowie;
- 5) Porozumienie Stowarzyszeń Przewodnickich w Krakowie;
- 6) Centrum Przewodnictwa Tatrzańskiego;
- 7) Polska Federacja Pilotażu i Przewodnictwa;
- 8) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze;
- 9) Polska Izba Ubezpieczeń;
- 10) Marszałek Województwa Mazowieckiego;
- 11) Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego;
- 12) Marszałek Województwa Śląskiego;
- 13) Wicemarszałek Województwa Małopolskiego;
- 14) Członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- 15) Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa;
- 16) Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

W trakcie prowadzonych konsultacji zgłoszono wiele uwag zawierających propozycje zmian zapisów projektowanej ustawy. W celu ich wyjaśnienia zorganizowano w dniu 3 czerwca 2009 r. spotkanie z przedstawicielami wszystkich instytucji, które w ramach konsultacji społecznych zgłosiły uwagi do projektu.

W opiniach podmiotów, które zgłosiły uwagi do projektu, dominowały zastrzeżenia dotyczące kwestii:

- 1) rozszerzenia przedmiotowego, jak i podmiotowego, zakresu obowiązywania ustawy, tj. objęcia zakresem obowiązywania ustawy także umów o świadczenie usług turystycznych zawieranych za granicą, jako uzupełnienie umów zawartych w kraju oraz podmiotów organizujących wyjazdy zagraniczne nieprowadzących działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;
- 2) wprowadzenia nowego systemu zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych;
- 3) zmiany większości z definicji zawartych w ustawie;

- 4) rezygnacji z wymagań w zakresie wykształcenia, praktyki i niekaralności w stosunku do osób wskazanych do kierowania działalnością przedsiębiorstwa prowadzącego działalność organizatora turystyki i pośrednika turystycznego;
- 5) wprowadzenia obowiązku rejestracji przez agentów turystycznych;
- 6) ograniczenia katalogu rażących naruszeń prowadzenia działalności organizatora turystyki i pośrednika turystycznego skutkujących obligatoryjnym wykreśleniem z rejestru i 3-letnim zakazem prowadzenia działalności regulowanej;
- 7) rezygnacji z upoważnienia ustawowego marszałka województwa do uruchamiania środków z gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, w przypadku gdy organizator turystyki nie zapewni klientom powrotu do kraju lub nie wykona w stosunku do nich zobowiązań umownych;
- 8) określenia zakresu opieki udzielanej turystom przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek;
- 9) obowiązku zapewnienia przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych opieki i usług osób posiadających uprawnienia pilota wycieczek i przewodnika turystycznego;
- 10) dopuszczenia do świadczenia usług pilota wycieczek i przewodnika turystycznego przez osoby nieposiadające takich uprawnień, o ile poinformują one o swoich faktycznych kwalifikacjach i nie będą klientów wprowadzały w błąd co do posiadania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek;
- 11) utworzenia nowego systemu nadawania uprawnień przewodnika turystycznego przez stworzenie systemu uprawnień przewodników lokalnych i specjalistycznych, funkcjonujących obok dotychczas nadanych uprawnień przewodników;
- 12) wprowadzenia nowej regulacji dotyczącej składania i rozpatrywania reklamacji składanych przez uczestników imprez turystycznych;
- 13) rezygnacji z kategoryzacji takich obiektów, jak pole biwakowe i dom wycieczkowy;
- 14) stworzenia prawnej możliwości przekazywania przez marszałków województw zadań w zakresie kategoryzacji obiektów hotelarskich wójtom (burmistrzom, prezydentom miast).

Znaczna część zgłoszonych uwag została zrealizowana przez rezygnację z wprowadzenia do ustawy tych rozwiązań, które budziły kontrowersje i były negatywnie oceniane. Dotyczy to m.in.:

- 1) rozszerzenia przedmiotowego, jak i podmiotowego, zakresu obowiązywania ustawy, tj. objęcia zakresem obowiązywania ustawy także umów o świadczenie usług

turystycznych zawieranych za granicą, jako uzupełnienie umów zawartych w kraju oraz podmiotów organizujących wyjazdy zagraniczne nieprowadzących działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;

- 2) wprowadzenia nowego systemu zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych;
- 3) rezygnacji z upoważnienia ustawowego marszałka województwa do uruchamiania środków z gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, w przypadku gdy organizator turystyki nie zapewni klientom powrotu do kraju lub nie wykona w stosunku do nich zobowiązań umownych;
- 4) wprowadzenia obowiązku rejestracji przez agentów turystycznych;
- 5) utworzenia nowego systemu nadawania uprawnień przewodnika turystycznego przez stworzenie systemu uprawnień przewodników lokalnych i specjalistycznych, funkcjonujących obok dotychczas nadanych uprawnień przewodników;
- 6) rezygnacji z kategoryzacji takich obiektów, jak pole biwakowe i dom wycieczkowy;
- 7) stworzenia prawnej możliwości przekazywania przez marszałków województw zadań w zakresie kategoryzacji obiektów hotelarskich wójtom (burmistrzom, prezydentom miast).

Pomimo rezygnacji z wprowadzenia zmian w systemie zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, wobec konieczności przystosowania tego systemu do postanowień art. 7 dyrektywy Rady 90/314/EWG w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek uznano, że w tym zakresie niezbędna będzie systemowa regulacja dotycząca włączenia do tego systemu dodatkowego Funduszu Gwarancyjnego uzupełniającego zabezpieczenia w postaci gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, w przypadku gdy środki z tych zabezpieczeń okażą się niewystarczające dla pokrycia zwrotu wpłat za niezrealizowane imprezy turystyczne lub zapewnienie powrotu z zagranicy uczestnikom imprez zagranicznych. Regulacja taka, zdaniem projektodawcy, w związku z faktem, iż będzie dotyczyła powołania nowej instytucji finansowej, będzie musiała nastąpić poprzez przygotowanie odrębnej ustawy, która określi zasady organizacji i funkcjonowania takiego funduszu.

7)

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/2377/09/DP/dl

Warszawa, dnia 19 października 2009 r.

Pan Maciej Berek

Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożeniem nowego tekstu projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń (pismo nr RM-10-122-09), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przekazany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Adam Giersz
Minister Sportu i Turystyki

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Ustawa o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń.			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾:		1. Naruszenie nr 2007/4445 /zarzuty formalne Komisji Wspólnot Europejskich dotyczące nieprawidłowej transpozycji art.7 dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. WE L 158 z 23.06.1990, s.59)/ 2. Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym(Dz. Urz. UE L 376 z dnia 27.12.2006, s.36).			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
		T / N			
Ad.1 Art. 7	Na wypadek swojej niewypłacalności organizator i/lub punkt sprzedaży detalicznej, będący stroną umowy, powinni zapewnić dostateczne zabezpieczenie umożliwiające zwrot nadpłaconych pieniędzy oraz powrót konsumenta z podróży.	T	Art.1 pkt 3 lit a)	w art. 5: a) w ust. 1: „.....” - pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie: „2) zapewnić pokrycie w pełnej wysokości kosztów powrotu klienta do kraju, w przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu, a także pokrycie w pełnej wysokości zwrotu wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania zobowiązań umownych, przez: a) zawarcie umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, lub b) zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, lub c) przyjmowanie wpłat klientów wyłącznie po wykonaniu umowy lub na rachunek powierniczy, jeżeli wykonuje usługi turystyczne wyłącznie na	Nie dotyczy projektowanej ustawy

				terenie kraju i złoży marszałkowi województwa oświadczenie o przyjmowaniu wpłat po wykonaniu umowy lub na rachunek powierniczy;” „	
Ad.2 Art. 16 ust.2 pkt a	Państwa członkowskie nie mogą ograniczać swobody świadczenia usług przez usługodawcę prowadzącego przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim, poprzez nałożenie któregośkolwiek z następujących wymogów: a) obowiązek prowadzenia przez usługodawcę przedsiębiorstwa na ich terytorium;	T	Art.1 pkt 1	art. 2 otrzymuje brzmienie: „Art. 2. Zawieranie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, umów z klientami o organizowanie imprez turystycznych jest dopuszczalne, jeżeli przedsiębiorca ten prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w formie oddziału, na warunkach określonych w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.).”;	jw.
Art. 16 ust 3 Art. 23 ust. 2	Przepisy niniejszego artykułu nie stanowią przeszkody dla państwa członkowskiego, do którego usługodawca udaje się w celu świadczenia usługi, do nałożenia wymogów w odniesieniu do świadczenia działalności usługowej, gdy są one uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska naturalnego, zgodnie z ust. 1. Ponadto przepisy te nie stanowią również przeszkody dla tego państwa członkowskiego w stosowaniu, zgodnie z prawem wspólnotowym, własnych zasad dotyczących warunków zatrudnienia, w tym zasad określonych w układach zbiorowych. W przypadku gdy usługodawca rozpoczyna prowadzenie przedsiębiorstwa na terytorium państw członkowskich, nie mogą one wymagać od usługodawcy ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej ani gwarancji, jeżeli jest on już objęty gwarancją, która jest równoważna, lub zasadniczo porównywalna w odniesieniu do celu oraz w odniesieniu do ochrony	T	Art.1 pkt 3 lit. b)	po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu: „1a. W przypadku przedsiębiorcy zagranicznego posiadającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej za spełnienie warunku prowadzenia działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się posiadanie zabezpieczenia finansowego zapewniającego pokrycie w pełnej wysokości kosztów powrotu klienta do kraju, w przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązkowi nie zapewnia tego powrotu, a także pokrycie w pełnej wysokości zwrotu wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania zobowiązań umownych, w formie, która jest uznawana w państwie, w którym przedsiębiorca posiada siedzibę. 1b. W przypadku gdy równoważność zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w ust. 1a, jest niższa niż minimalna wysokość zabezpieczenia wymaganego od	jw.

	<p>ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczonego ryzyka, sumy ubezpieczenia lub górnej granicy gwarancji oraz możliwych wyłączeń z ochrony ubezpieczeniowej, w innym państwie członkowskim, w którym usługodawca już prowadzi przedsiębiorstwo. Jeżeli równoważność jest jedynie częściowa, to państwa członkowskie mogą wymagać dodatkowej gwarancji, aby pokryła ona aspekty dotychczas nieuwzględnione.</p> <p>W przypadku, gdy państwo członkowskie wymaga od usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo na jego terytorium ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej lub dostarczenia jakichkolwiek innych gwarancji, państwo to przyjmuje za wystarczające zaświadczenia o tego rodzaju ubezpieczeniu wydane przez instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe prowadzące przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim.</p>			<p>przedsiębiorcy posiadającego siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1a, przedstawia dodatkową gwarancję bankową lub ubezpieczeniową wyrównującą wysokość posiadanego zabezpieczenia finansowego do minimalnej wysokości zabezpieczenia, wymaganej od przedsiębiorcy posiadającego siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,</p>	
<p>Art. 9 ust 1</p>	<p>Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej od jakiegokolwiek systemu zezwoleń, chyba że spełnione są następujące warunki:</p> <p>a) system zezwoleń nie dyskryminuje danego usługodawcy;</p> <p>b) potrzeba wprowadzenia systemu zezwoleń jest uzasadniona nadrzędnym interesem publicznym;</p> <p>c) wyznaczonego celu nie można osiągnąć za pomocą mniej restrykcyjnych środków, w szczególności z uwagi na fakt, iż kontrola następcza miałaby miejsce zbyt późno, by odnieść rzeczywisty skutek.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 pkt 15</p>	<p>art. 24 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 24. 1. Szkolenie, o którym mowa w art. 22 pkt 5, mogą prowadzić osoby lub jednostki organizacyjne, które uzyskają wpis do rejestru organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, zwanego dalej „rejestrem organizatorów szkoleń”, prowadzonego przez marszałka województwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej lub siedzibę jednostki organizacyjnej wnioskującej o wpis do rejestru organizatorów szkoleń, a w przypadku osób fizycznych posiadających miejsce zamieszkania lub jednostek organizacyjnych posiadających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, prowadzonego przez marszałka województwa wybranego przez wnioskodawcę.</p> <p>„.....”</p>	<p>jw.</p>

POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU⁴⁾

Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 1 pkt 2	<p>1) w art. 3 uchyla się pkt 7a i 7b;</p>	<p>Zmiana ta wynika z uznania, iż wystarczające jest określenie w ustawie zadań, które wykonują przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek w art. 20 ust. 2 i 3 , a brzmienie dotychczasowych definicji stanowi powtórzenie przepisów, w których określone jest co należy do zadań przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.</p>
	<p>2) w art. 5:</p> <p> b) w ust. 1:</p> <p> - uchyla się pkt 1,</p> <p> - pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:</p> <p>„2) zapewnić pokrycie w pełnej wysokości kosztów powrotu klienta do kraju, w przypadku gdy organizator turystyki lub pośrednik turystyczny wbrew obowiązкови nie zapewnią tego powrotu, a także pokrycie w pełnej wysokości zwrotu wpłat wniesionych przez klientów w razie niewykonania zobowiązań umownych, przez:</p> <p> a) zawarcie umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, lub</p> <p> b) zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz klientów, lub</p> <p> c) przyjmowanie wpłat klientów wyłącznie po wykonaniu umowy lub na rachunek powierniczy, jeżeli wykonuje usługi turystyczne wyłącznie na terenie kraju i złoży marszałkowi województwa oświadczenie o przyjmowaniu wpłat po wykonaniu umowy lub na rachunek powierniczy;”</p> <p>3) składać marszałkowi województwa oryginały lub potwierdzone przez podmioty, które je podpisały, odpisy kolejnych umów, o których mowa w pkt 2, nie później niż 14 dni przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej; przedsiębiorcy zaprzestający działalności gospodarczej są zwolnieni z tego obowiązku, jeżeli zawiadomią marszałka województwa o zaprzestaniu działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.”,</p> <p> c) „.....”</p>	<p>Rezygnacja z ustawowo określonych wymagań kwalifikacyjnych do kierowania działalnością przedsiębiorstwa oraz działalnością jego jednostek organizacyjnych samodzielnie dokonujących czynności prawnych podyktowana jest potrzebą ograniczenia formalności obciążających przedsiębiorców; dotychczasowa praktyka stosowania przepisów ustawy nie wskazuje by brak formalnych kwalifikacji był przyczyną zdarzeń zagrażających interesom klientów.</p> <p>Rozszerzenie form zabezpieczeń finansowych wymaganych od organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o tę nową formę wynika z faktu, że w przypadku usług wykonywanych w kraju nie zachodzi potrzeba pokrywania kosztów powrotu, natomiast zaproponowana forma zabezpieczenia eliminuje zagrożenie utraty wpłat klientów w przypadku niewykonania umowy. Zmiana ta ma na celu zwiększenie liczby możliwych form zabezpieczeń finansowych i przez to danie większych możliwości wyboru przedsiębiorcom co do formy posiadanego zabezpieczenia.</p> <p>Wprowadzenie tego przepisu podyktowane jest interesem przedsiębiorców; termin 14 dniowy umożliwia marszałkowi województwa wezwanie przedsiębiorcy do uzupełnienia dokumentów, dzięki czemu nie zachodzi konieczność wykreślenia tego przedsiębiorcy z rejestru z powodu rażącego naruszenia przez niego warunków wykonywania działalności regulowanej gdy opóźni się ze złożeniem umowy zabezpieczenia finansowego na rzecz klientów</p>

	d) uchyla się ust. 6;	
Art. 1 pkt 4	4) uchyla się art. 6;	Rezygnacja z ustawowo określonych wymagań kwalifikacyjnych do kierowania działalnością przedsiębiorstwa oraz działalnością jego jednostek organizacyjnych samodzielnie dokonujących czynności prawnych podyktowana jest potrzebą ograniczenia formalności obciążających przedsiębiorców; dotychczasowa praktyka stosowania przepisów ustawy nie wskazuje by brak formalnych kwalifikacji był przyczyną zdarzeń zagrażających interesom klientów.
Art. 1 pkt 5	5) w art. 7: a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę oddziału. 2. W przypadku przedsiębiorcy posiadającego siedzibę i prowadzącego działalność organizatora turystyki na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, który nie utworzył oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a zamierza organizować imprezy turystyczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest wybrany przez niego marszałek województwa.” b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu: „5a. Przedsiębiorca zamierzający wykonywać usługi wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty klientów tytułem	Nowe sformułowanie przepisów art. 7 ust. 1 i 2, określających właściwość miejscową organów rejestrowych wprowadza rozróżnienie na przedsiębiorców, którzy posiadają siedzibę lub oddział w kraju, i miejsce położenia tej siedziby lub oddziału określa dla nich właściwość marszałka województwa oraz na przedsiębiorców, korzystających ze swobody działalności w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy rejestrują działalność u wybranego przez siebie marszałka województwa; konieczność tej rejestracji wynika z przyjętego w polskim systemie udziału marszałka w procesie uruchamiania środków zabezpieczenia finansowego; z tego samego powodu było konieczne wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym, jeżeli dokumenty zabezpieczenia finansowego są sformułowane w języku obcym przedsiębiorca dołącza do wniosku także ich tłumaczenie przysięgłe; należy podkreślić, że występujący w ustawie (art. 5 ust. 1 pkt 3) wymóg przedkładania marszałkowi województwa oryginałów dokumentów zabezpieczenia finansowego nie może być uznany za nadmiernie sformalizowany, bowiem w obecnym stanie prawnym marszałek realizuje nie tylko zadania rejestrowe, ale przede wszystkim występuje w interesie klientów o wypłatę środków z gwarancji lub ubezpieczeń na podstawie oryginalnych dokumentów uprawniających go do tego; podobnie nie może być uznany za nadmiernie sformalizowany wymóg przedstawiania w załączeniu do dokumentów zabezpieczenia finansowego sformułowanych w języku obcym ich tłumaczenia dokonanego przez tłumacza przysięgłego, albowiem dokumenty te są podstawą do uruchamiania zabezpieczeń finansowych na kwoty bardzo często stanowiące równowartość wielu milionów złotych, ponadto dokumenty te muszą być na tyle wiarygodne, jeżeli chodzi o ich tłumaczenie, aby nie było żadnych wątpliwości co do wysokości, zakresu i warunków uruchamiania zabezpieczenia finansowego na rzecz klientów, organizatorów turystyki i pośredników turystycznych; nadrzędny interes publiczny dotyczący bezpieczeństwa turystów, których dotyczy to zabezpieczenie finansowe sprawia, iż żądanie przedstawiania dokumentów, w tym zabezpieczenie w ww. formie, jest ustanowione z zachowaniem zasady proporcjonalności i nie stanowi nadmiernie restrykcyjnego obowiązku.

	<p>wynagrodzenia za wykonane usługi przyjmować po ich wykonaniu lub na rachunek powierniczy, składa, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c, oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że imprezy turystyczne będą świadczył wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty klientów tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi będą przyjmował po ich wykonaniu lub na rachunek powierniczy.”.</p> <p>5b. W przypadku gdy dokumenty zabezpieczenia finansowego, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b, są sformułowane w języku obcym, dołącza się do wniosku także ich tłumaczenie dokonane przez tłumacza przysięgłego. Ten sam obowiązek dotyczy przedkładania kolejnych dokumentów zabezpieczenia finansowego.”;</p>	
Art. 1 pkt 6	<p>6) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 7a. 1. Przedsiębiorca może zawiesić, na okres nie dłuższy niż 2 lata, wykonywanie działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego. W przypadku zawieszenia wykonywania działalności na okres krótszy niż 2 lata, przedsiębiorca może przedłużyć ten okres łącznie do 2 lat.</p> <p>2. O zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, przedłużeniu zawieszenia oraz wznowieniu jej wykonywania przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić pisemnie organ prowadzący rejestr w terminie 7 dni od dnia zawieszenia, przedłużenia zawieszenia lub wznowienia wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.</p> <p>3. Zawieszenie przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku wywiązania się z umów zawartych z klientami w okresie przed zawieszeniem działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.</p> <p>4. Obowiązki, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b, nie</p>	<p>Wprowadzenie w art. 7a regulacji dotyczących zawieszania na okres nie dłuższy niż 2 lata wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego jest uzasadnione koniecznością dostosowania ustawy do znowelizowanych przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej; projekt zakłada, iż w okresie zawieszenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego przedsiębiorcy nie muszą posiadać zabezpieczenia finansowego na rzecz klientów; zawieszenie przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku wywiązania się z umów zawartych z klientami w okresie przed zawieszeniem działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.</p>

	<p>mają zastosowania do przedsiębiorcy w okresie zawieszenia przez niego wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.</p> <p>5. W przypadku niepowiadomienia przez przedsiębiorcę o wznowieniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego, po upływie okresu zawieszenia organ prowadzący rejestr z urzędu wykreśla, w drodze decyzji, przedsiębiorcę z rejestru.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 7</p>	<p>7) w art. 8:</p> <p>a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Marszałek województwa przesyła ministrowi właściwemu do spraw turystyki kopie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zaświadczeń o wpisie do rejestru; 2) dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b; 3) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru lub o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru wydawanych z urzędu; 4) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru wydawanych na wniosek przedsiębiorcy; 5) decyzji o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego bez wymaganego wpisu do rejestru; 6) zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru; 7) decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru; 8) zawiadomień o zawieszeniu, przedłużeniu zawieszenia lub wznowieniu przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.”, 	<p>Przepis ma na celu doprecyzowanie dokumentów przesyłanych przez marszałka województwa ministrowi właściwemu do spraw turystyki stanowiących podstawę wpisów do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki, doprecyzowanie struktury tej Ewidencji oraz podstaw dokonywania w niej wpisów i wykreśleń.</p>

b) ust. 4 - 7 otrzymują brzmienie:

„4. W ramach Ewidencji prowadzi się także wykazy przedsiębiorców:

- 1) wykreślonych z rejestru z urzędu i objętych zakazem wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru;
- 2) którzy wykonywali działalność bez wymaganego wpisu do rejestru;
- 3) wobec których wszczęto postępowanie w sprawie wykreślenia z rejestru.

5. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, jest ostateczna decyzja marszałka województwa o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem do rejestru.

6. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, jest ostateczna decyzja marszałka województwa o stwierdzeniu wykonywania działalności bez wymaganego wpisu do rejestru lub w przypadku decyzji, której marszałek województwa nadał rygor natychmiastowej wykonalności – taka decyzja.

7. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, jest zawiadomienie pisemne lub w formie elektronicznej o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a-7c w brzmieniu:

„7a. W wykazach, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, wskazuje się termin obowiązywania zakazu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego.

7b . Z wykazów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 , wykreśla się przedsiębiorcę po upływie terminu, o którym mowa w ust. 7a.

7c. Z wykazu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, wykreśla się przedsiębiorcę z dniem w którym decyzja o wykreśleniu z rejestru i zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru albo decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru stały się ostateczne.”;

<p>Art. 1 pkt 8</p>	<p>8) w art. 9:</p> <p>a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:</p> <p>„1a. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz pośredniczenia na zlecenie klientów w zawieraniu umów o świadczenie usług turystycznych, prowadzonej przez przedsiębiorców i inne osoby niezgłoszone do rejestru, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy prowadzona działalność jest działalnością regulowaną.</p> <p>1b. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności agentów turystycznych i innych osób, zawierających z klientami umowy o imprezy turystyczne w imieniu organizatorów turystyki, w zakresie spełnienia przy zawieraniu tych umów obowiązków określonych ustawą.”,</p> <p>b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:</p> <p>„3. Marszałek województwa wydaje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) z urzędu decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru oraz o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat - w przypadkach, o których mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej; 2) na wniosek przedsiębiorcy w związku z zaprzestaniem przez niego wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru - decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru; 3) z urzędu decyzje o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego bez wymaganego wpisu do rejestru i o zakazie wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego przez okres 3 lat; 4) decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru. <p>4. Decyzje, o których mowa w ust. 3 pkt 3, zawierają w szczególności datę</p>	<p>Wprowadzenie przepisów art. 9 ust. 1a i 1b jednoznacznie uprawniających ministra właściwego do spraw turystyki oraz marszałka województwa do kontroli działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych i pośrednictwa turystycznego, prowadzonej przez przedsiębiorców i inne osoby niezgłoszone do rejestru, w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy prowadzona działalność nie jest działalnością regulowaną stanowi podstawowy instrument ograniczenia „szarej strefy” i związanej z nią nieuczciwej konkurencji.</p>
-------------------------	--	---

	stwierdzenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego bez wymaganego wpisu do rejestru.”;	
Art. 1 pkt 9	<p>9) w art. 10a:</p> <p>a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„1) proponowanie klientowi zawarcia lub zawarcie z klientem umowy o imprezę turystyczną bez uprzedniego zawarcia umowy, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit a i b oraz ust. 1a i 1b, lub bez złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit c;</p> <p>2) nieprzedłożenie, mimo wezwania, marszałkowi województwa oryginału lub potwierdzonego przez podmioty, które go podpisały, odpisu aktualnego dokumentu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a i 1b;”</p> <p>b) uchyla się pkt 3-5,</p> <p>c) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:</p> <p>„7) przyjmowanie od klientów wpłat przed wykonaniem usług lub z pominięciem rachunku powierniczego, mimo złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c.”;</p>	<p>Zmiany w art. 10a zmierzają do ograniczenia i doprecyzowania katalogu rażących naruszeń wykonywania działalności organizatora turystyki i pośrednika turystycznego przez wykreślenie następujących:</p> <p>a) niedopełnienie obowiązków przedsiębiorcy określonych w rozdziale 3 ustawy,</p> <p>b) powierzenie przez organizatora turystyki wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek osobie nieuprawnionej lub nieposiadającej znajomości języka obcego, albo nieposiadającej aktualnego zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek,</p> <p>c) używanie oraz powoływanie się na posiadany wpis do rejestru, w celu wprowadzenia w błąd klientów co do rzeczywistego charakteru wykonywanej przez siebie działalności, przy prowadzeniu sprzedaży prawa do korzystania z budynku lub pomieszczenia mieszkalnego w oznaczonym czasie w każdym roku;</p> <p>Wymienione uchybienia traktowane jako rażące naruszenia prowadzić mogą do nieproporcjonalnej sankcji w postaci zakazu wykonywania działalności przez 3 lata, natomiast nadal mogą być eliminowane w trybie art. 71 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej; jednocześnie katalog ten został uzupełniony o przyjmowanie od klientów wpłat przed wykonaniem usług lub z pominięciem rachunku powierniczego, pomimo złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. c.</p>
Art. 1 pkt 10	<p>10)art. 10b otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 10b. 1. Przedsiębiorcę wpisanego do rejestru występującego wobec klientów jako agent turystyczny, który dopuszcza się następujących uchybień:</p> <p>1) w umowach zawieranych z klientami nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub</p> <p>2) zawiera umowy o organizowanie imprez turystycznych na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego</p>	<p>Zmieniona redakcja art. 10b ustawy usuwa wątpliwości interpretacyjne co do skutków wykonywania działalności przez przedsiębiorców bezpodstawnie powołujących się na status agenta turystycznego, przez wprowadzenie jednolitej sankcji niemożności uzyskania przez 3 lata wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych zarówno dla przedsiębiorców uprzednio wpisanych do tego rejestru, jak i pozostałych.</p>

	<p>Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, który nie prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej w formie oddziału, lub</p> <p>3) działa bez ważnej umowy agencyjnej lub przekracza jej zakres – marszałek województwa wykreśla, w drodze decyzji, z rejestru.</p> <p>2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, nie może uzyskać ponownego wpisu do rejestru przed upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru stała się ostateczna.</p> <p>3. Przedsiębiorcę, który nie jest wpisany do rejestru, a występując wobec klientów jako agent turystyczny dopuszcza się uchybień, o których mowa w ust. 1, uznaje się za organizatora turystyki wykonującego działalność bez wymaganego wpisu do rejestru.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 11</p>	<p>11)w art. 16b po ust. 2 dodaje się ust 3 - 5 w brzmieniu:</p> <p>„3. Niezależnie od zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, klient może złożyć organizatorowi turystyki reklamację zawierającą wskazanie uchybienia w sposobie wykonania umowy oraz określenie swojego żądania, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia zakończenia imprezy.</p> <p>4. W przypadku odmowy uwzględnienia reklamacji organizator turystyki jest obowiązany szczegółowo uzasadnić na piśmie przyczyny odmowy.</p> <p>5. Jeżeli organizator turystyki nie ustosunkuje się na piśmie do reklamacji, złożonej zgodnie z ust. 4, w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, a w przypadku reklamacji złożonej w trakcie trwania imprezy turystycznej w terminie 30 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej, uważa się, że uznał reklamację za uzasadnioną.”;</p>	<p>Nieporozumienia związane z brakiem rozróżnienia pomiędzy zwykłym zawiadomieniem o uchybieniu w sposobie wykonywania usług a złożeniem reklamacji obejmującej sformułowanie roszczenia klienta, a także dotychczasowe nieprawidłowe usytuowanie przepisów dotyczących reklamacji w rozdziale o przewodnikach turystycznych i pilotach wycieczek spowodowały, iż kwestie te zostały jednolicie uregulowane w rozdziale 3 „Ochrona klienta” przez uzupełnienie art. 16b o ust. 3-5; zachowując fakultatywny charakter reklamacji doprecyzowano co powinna zawierać reklamacja i w jakim terminie powinna być składana, a także wprowadzono regulacje, które uzasadniają utrzymanie zasady, iż w przypadku gdy organizator turystyki nie ustosunkuje się na piśmie do reklamacji w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, a w przypadku reklamacji złożonej w trakcie trwania imprezy turystycznej w terminie 30 dni od dnia zakończenia imprezy turystycznej uważa się, że uznał reklamację za uzasadnioną; w dalszym ciągu zachowano jednak w art. 20. ust. 3 ustawy obowiązek pilotów wycieczek do przyjmowania od klientów zgłoszeń dotyczących uchybień w wykonaniu usługi w ramach realizacji umowy o organizowanie imprezy turystycznej.</p>

Art. 1 pkt 12	<p>12)art. 19a otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 19a. Przedsiębiorca występujący wobec klientów jako agent turystyczny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w umowach zawieranych z klientami nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub 2) zawiera umowy o organizowanie imprez turystycznych na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, który nie prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej w formie oddziału, lub 3) działa bez ważnej umowy agencyjnej lub przekracza jej zakres – odpowiada wobec klienta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych tak, jak organizator turystyki.”; 	<p>Zmianie uległa redakcja przepisu art. 19a na mocy którego przedsiębiorca występujący wobec klientów jako agent turystyczny, który w umowach o imprezę turystyczną zawieranych z klientami nie wskazuje organizatora turystyki, którego reprezentuje lub działa bez odpowiedniego umocowania lub zawiera umowy z naruszeniem art. 2 ustawy, odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy tak, jak organizator turystyki.</p>
Art. 1 pkt 13	<p>13)w art. 20:</p> <p>a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:</p> <p>„2. Do zadań przewodnika turystycznego należy oprowadzanie turystów lub odwiedzających, udzielanie fachowej i aktualnej informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach, a także sprawowanie opieki nad turystami lub odwiedzającymi w zakresie wynikającym z umowy. Sprawowanie tej opieki nie zastępuje obowiązku wykonywania opieki przez osoby do tego zobowiązane z innego tytułu.</p> <p>3. Do zadań pilota wycieczek należy czuwanie, w imieniu organizatora turystyki, nad sposobem świadczenia usług na rzecz klientów, przyjmowanie od nich zgłoszeń dotyczących związanych z tym uchybień, sprawowanie nad klientami opieki w zakresie wynikającym z umowy, wskazywanie lokalnych atrakcji oraz przekazywanie podstawowych informacji dotyczących</p>	<p>Zmiana zakresu zadań osób wykonujących zawód przewodnika turystycznego i działalność pilota wycieczek, podyktowana jest potrzebą elastycznego kształtowania tych zadań.</p> <p>Zaproponowano zatem, by wśród zadań przewodnika turystycznego uwzględnić opiekę nad turystami przy czym zakres tej opieki ma wynikać z umowy zawartej z turystą; natomiast zadania pilota wycieczek rozszerza się o udzielanie turystom podstawowych informacji praktycznych i krajoznawczych dotyczących odwiedzanego kraju i miejsca, co stanowi realizację postulatów zgłaszanych przez turystów.</p>

	odwiedzanego kraju i miejsca.” b) uchyla się ust. 4 - 6;	
Art. 1 pkt 14	14) w art. 23 uchyla się ust. 2;	Rezygnacja z przedstawiania marszałkowi województwa przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania tych zawodów ma na celu wyeliminowanie obowiązków informacyjnych tych grup zawodowych w stosunku do organów administracji z jednoczesnym przeniesieniem obowiązku sprawdzania tych zaświadczeń na organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, którzy zatrudniają osoby wykonujące te zawody
Art. 1 pkt 15	15) art. 24 otrzymuje brzmienie: „Art. 24. 1”.....” 2. Wpis do rejestru organizatorów szkoleń może dotyczyć zgłoszenia przeprowadzenia jednego szkolenia lub szkolenia na stałe. 3. Osoby i jednostki organizacyjne organizujące szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, są obowiązane: 1) zapewnić kadre: a) wykładowców posiadających wykształcenie wyższe - do prowadzenia zajęć teoretycznych, b) instruktorów posiadających udokumentowaną praktykę w zakresie wykonywania zadań odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w wymiarze co najmniej 50 dni w okresie 5 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń - do prowadzenia zajęć praktycznych; 2) zapewnić warunki umożliwiające realizację zajęć, w tym także praktycznych, oraz odpowiednią obsługę biurową wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia; 3) realizować program szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 4;	Zastąpienie upoważnienia do prowadzenia szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek mniej restrykcyjną formą reglamentacji tej działalności tj. obowiązkiem uzyskania wpisu do rejestru organizatorów tych szkoleń, prowadzonego przez marszałka województwa, stanowi rezygnację z nadmiernie rygorystycznej formy reglamentacji tej działalności; wydanie upoważnienia, w dotychczas obowiązującym stanie prawnym, musiało być poprzedzone przedłożeniem wielu dokumentów, stanowiących udokumentowanie spełnienia warunków do prowadzenia tych szkoleń; wprowadzony do ustawy, zastępujący upoważnienie, wpis do rejestru organizatorów tych szkoleń jest dokonywany przez marszałka województwa wyłącznie na podstawie wniosku o wpis i oświadczenia o spełnianiu warunków prowadzenia szkoleń określonych ustawą, bez potrzeby dołączania do wniosku jakichkolwiek dokumentów.

- 4) przedstawiać uczestnikom szkoleń wewnętrzny regulamin szkolenia, określający w szczególności warunki potwierdzania udziału w zajęciach teoretycznych i praktycznych oraz ich zaliczania.
4. Potwierdzeniem posiadania praktyki, o której mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b, jest zaświadczenie wydane przez organizatora turystyki lub jednostkę organizacyjną powierzającą zadania odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.
5. Wniosek o wpis do rejestru organizatorów szkoleń zawiera następujące dane:
- 1) nazwę wnioskodawcy, jego siedzibę i adres miejsca zamieszkania, a w przypadku gdy wnioskodawca jest przedsiębiorcą będącym osobą fizyczną - imię i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania;
  - 2) wskazanie czy działalność szkoleniowa będzie prowadzona w ramach działalności gospodarczej;
  - 3) określenie zakresu szkolenia, które wnioskodawca zamierza prowadzić, w tym wskazanie:
    - a) czy szkolenie ma mieć charakter podstawowy, czy uzupełniający;
    - b) obszaru uprawnień, którego ma dotyczyć szkolenie przewodników turystycznych, z podaniem zasięgu regionu lub trasy turystycznej dla uprawnień przewodnika terenowego innych niż obszar całego województwa;
  - 4) wskazanie, czy wpis do rejestru organizatorów szkoleń ma dotyczyć zorganizowania jednego szkolenia czy organizowania szkoleń na stałe;
  - 5) wskazanie kierownika szkolenia lub innej osoby upoważnionej do występowania wobec marszałka województwa w sprawach związanych ze szkoleniem;
  - 6) informację o dotychczasowych szkoleniach prowadzonych przez wnioskodawcę, jeżeli wnioskodawca prowadził uprzednio szkolenia;
  - 7) opis warunków szkolenia, w tym wskazanie miejsca odbywania wykładów i zajęć praktycznych, a także określenie miejsca

<p>przechowywania dokumentacji szkolenia i archiwum wydanych dokumentów.</p> <p>6. Do wniosku wnioskodawca dołącza oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru organizatorów szkoleń są kompletne i zgodne z prawdą; 2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie organizowania szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, określone w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych.”. <p>7. Oświadczenie, którym mowa w ust. 6, zawiera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia; 2) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania wnioskodawcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji. <p>8. Dokumentem poświadczającym dokonanie wpisu do rejestru organizatorów szkoleń jest zaświadczenie wydane przez marszałka województwa.</p> <p>9. Organizator szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, rozpoczynając szkolenie, pisemnie informuje marszałka województwa, właściwego dla miejsca odbywania szkolenia, o miejscu i terminach zajęć.</p> <p>10. Wpis do rejestru organizatorów szkoleń obejmuje dane, określone w ust. 5, z wyjątkiem adresu miejsca zamieszkania organizatora szkoleń będącego osobą fizyczną.</p> <p>11. Rejestr jest jawny.</p> <p>12. Rejestr jest prowadzony w systemie informatycznym.</p> <p>13. Na podstawie informacji o dokonanych wpisach do rejestru organizatorów szkoleń przekazywanych drogą elektroniczną przez marszałków województw, na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki zamieszcza się Centralny Wykaz Organizatorów Szkoleń dla</p>	
---	--

	Kandydatów na Przewodników Turystycznych i Pilotów Wycieczek.”.	
Art. 1 pkt 16	<p>16)art. 24a otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 24a. 1. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 6; 2) zgodności wykonywanej działalności z uzyskanym wpisem do rejestru organizatorów szkoleń; 3) przestrzegania warunków szkolenia określonych ustawą. <p>2. Kontrola organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek obejmuje w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sprawdzenie dokumentacji szkolenia; 2) ocenę zgodności harmonogramu zajęć z procesem jego realizacji; 3) sprawdzenie zapewnienia odpowiedniej obsługi biurowej wraz z przechowywaniem i udostępnianiem dokumentacji szkolenia; 4) sprawdzenie zapewnienia warunków umożliwiających realizację zajęć, w tym także praktycznych. <p>3. Marszałek województwa, który otrzymał informację o odbywającym się na jego terenie szkoleniu dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek organizowanym przez organizatora szkolenia wpisanego do rejestru organizatorów szkoleń prowadzonego przez marszałka innego województwa, ma prawo przeprowadzić kontrolę organizatora szkolenia w czasie trwania szkolenia.</p> <p>4. Kontrola organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek odbywa się w obecności kierownika szkolenia lub osoby upoważnionej do zastępowania kierownika szkolenia.</p> <p>5. Kontroli, o której mowa w ust. 1, dokonują osoby imiennie upoważnione</p>	<p>Zrezygnowano w projekcie z uprawnienia marszałka województwa do kontroli uprzedniej organizatora szkoleń dokonywanej w dotychczasowym stanie prawnym, przed wydaniem upoważnienia do szkolenia. Zostały natomiast doprecyzowane uprawnienia marszałka województwa do dokonywania kontroli następczej, która może być przeprowadzona po uzyskaniu przez organizatora szkoleń wpisu do rejestru;.</p>

<p>przez marszałków województw.</p> <p>6. Osoby dokonujące kontroli organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek powiadamiają o stwierdzonych uchybieniach marszałka województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie.</p> <p>7. Uchybieniem w prowadzeniu działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów szkoleń jest w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) niespełnianie warunków, o których mowa w art. 24 ust. 3; 2) niezgodność ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 5 i w oświadczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 6. <p>8. Marszałek województwa, na którego terenie odbywa się szkolenie dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, po uzyskaniu informacji o uchybieniach organizatora szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek powiadamia o tych uchybieniach marszałka województwa, który wpisał organizatora szkolenia do rejestru organizatorów szkoleń.</p> <p>9. Marszałek województwa może wezwać organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek do usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 30 dni, pod rygorem wykreślenia z rejestru organizatorów szkoleń, dokonywanego w drodze decyzji.</p> <p>10. Organizator szkolenia wykreślony z rejestru organizatorów szkoleń, na podstawie ust. 9 nie może zostać wpisany do rejestru organizatorów szkoleń, przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru organizatorów szkoleń.</p> <p>11. Marszałek województwa, nie rzadziej niż raz na 3 lata, dokonuje z urzędu kontroli organizatora szkoleń dla kandydatów na przewodników</p>	
--	--

	turystycznych lub pilotów wycieczek, którego wpis do rejestru organizatorów szkoleń dotyczy organizowania szkoleń na stałe.”;	
Art. 1 pkt 17	17) uchyla się art. 24 b;	Uchylenie tych upoważnień ustawowych wynika przeniesienia treści regulacji, których one dotyczyły do ustawy.
Art. 1 pkt 18	18) w art. 27 uchyla się pkt 3;	Wykreślenie jako przesłanki cofania uprawnień przewodnika turystycznego pilota wycieczek i przewodnika turystycznego wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, nie przedstawiając uprzednio właściwemu marszałkowi województwa aktualnego orzeczenia o braku przeciwwskazań do wykonywania zadań odpowiednio przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek wynika z rezygnacji z obowiązku przedstawiania tych zaświadczeń marszałkowi województw
Art. 1 pkt 19	19) w art. 28 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu: „6. Na podstawie danych o nadanych uprawnieniach przewodnika turystycznego i pilota wycieczek przekazywanych w formie elektronicznej przez marszałków województw na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki są udostępniane dane liczbowe dotyczące nadanych uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek przez poszczególnych marszałków województw. Dane te są jawne. 7. Informacje o nadanych uprawnieniach przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wpisywane i przekazywane w formie elektronicznej przez marszałków województw ministrowi właściwemu do spraw turystyki są udostępniane przez ministra właściwego do spraw turystyki w formie elektronicznej wszystkim marszałkom województw.”;	Stworzenie podstaw prawnych do udostępniania na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki tych danych zapewni sprawny przepływ informacji pomiędzy marszałkami województw, a także umożliwi osobom zainteresowanym dostęp do informacji o podmiotach posiadających upoważnienie do prowadzenia szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek
Art. 1 pkt 20	20) w art. 29 uchyla się ust. 2;	Rezygnacja z kontroli osób wykonujących zadania pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego w zakresie poprawności wykonywania zadań pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego wynika z wskazywanej przez marszałków województw faktycznej niemożliwości wykonywani przez organ administracji tego typu kontroli. Kontrola pilotów wycieczek i przedników turystycznych ograniczy się tylko do sprawdzenia posiadania tych uprawnień co do ich obszaru i ważności.
Art. 1 pkt 21	21) art. 30 otrzymuje brzmienie: „Art. 30. 1. Organizatorzy turystyki są obowiązani zapewnić klientom uczestniczącym w imprezach turystycznych opiekę osób posiadających kwalifikacje odpowiednie do rodzaju imprezy. Jeżeli umowa nie stanowi	W art. 30 ustawy na nowo ujęto obowiązek zapewnienia przez organizatora turystyki opieki nad uczestnikami imprez turystycznych, pozostawiając domniemanie opieki osób posiadających kwalifikacje pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego. Wprowadzono także przepis jasno określający jakie kwalifikacje wymagane są od osób reprezentujących organizatora turystyki wobec jego lokalnych kontrahentów,

	<p>kwalifikacje odpowiednie do rodzaju imprezy. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, za odpowiednie kwalifikacje uważa się, w zależności od rodzaju imprezy, uprawnienia pilota wycieczek lub przewodnika turystycznego.</p> <p>2. Powierzenie reprezentowania organizatora turystyki wobec jego lokalnych kontrahentów, świadczących usługi turystyczne klientom osobie nieposiadającej uprawnień pilota wycieczek jest dopuszczalne, jeżeli umowa o imprezę turystyczną tak stanowi, a osoba ta nie wykonuje zadań, o których mowa w art. 20 ust. 3.</p> <p>3. Organizatorzy turystyki są obowiązani wystawić pilotowi wycieczek lub przewodnikowi turystycznemu pisemne zlecenie, określając w nim miejsce lub obszar oraz czas świadczenia usługi, a także, jeżeli jest to konieczne, upoważnienie do działania w imieniu organizatora w zakresie niezbędnym do prowadzenia imprezy turystycznej.”;</p>	<p>świadczących usługi turystyczne klientom; przepis ten dopuszcza powierzenie reprezentowania organizatora turystyki wobec jego lokalnych kontrahentów, świadczących usługi turystyczne klientom osobie nie posiadającej uprawnień pilota wycieczek, jeżeli umowa o imprezę turystyczną tak stanowi, a osoba ta nie wykonuje jednocześnie zadań pilota wycieczek określonych w art. 20 ust. 3 ustawy;</p>
Art. 1 pkt 22	<p>22) art. 32 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 32. 1. Znajomość języka obcego dokumentuje się dyplomem ukończenia studiów filologicznych, nauczycielskiego kolegium języków obcych, świadectwem ukończenia szkoły z obcym językiem wykładowym za granicą lub dokumentem poświadczającym znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.</p> <p>2. Osoby, które nie legitymują się dokumentami wymienionymi w ust. 1, mogą złożyć egzamin ze znajomości języka obcego przed komisją egzaminacyjną języków obcych, powoływaną przez marszałków województw.”;</p>	<p>Ustalenie europejskich standardów opisu kwalifikacji językowych pozwoliło na rozszerzenie możliwości dokumentowania przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek znajomości języków obcych o dokumenty poświadczające znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy;</p>
Art. 1 pkt 23	<p>23) w art. 34:</p>	<p>Zmiana brzmienia tych upoważnień ustawowych wynika ze zmiany odesłania dotychczasowego art. 32 ust. 3 na art. 32 ust. 2 a także ze zmian sposobu powoływania członków komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32 ust. 2</p>

	<p>a) w ust. 1 pkt 7 i 8 otrzymują brzmienie:</p> <p>„7)skład oraz sposób i tryb działania komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32 ust. 2, oraz wzór świadectwa wydawanego przez te komisje, ze szczególnym uwzględnieniem warunków jakie powinni spełniać kandydaci do powołania przez marszałka województwa do tych komisji,;</p> <p>8) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz sprawdzenie znajomości języka obcego przez komisję egzaminacyjną języków obcych, o której mowa w art. 32 ust. 2, w tym wysokość opłat za poszczególne części egzaminów, warunki zwrotu wniesionych opłat w przypadku nieprzystąpienia do egzaminu, a także wysokość wynagrodzenia egzaminatorów za przeprowadzenie poszczególnych rodzajów i części egzaminów mając na względzie rzeczywiste koszty przeprowadzenia egzaminu i funkcjonowania komisji egzaminacyjnych;</p> <p>b) uchyla się ust. 2 i 3;</p>	
Art. 1 pkt 24	<p>24) w art. 36 pkt 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„2) motele – obiekty położone przy drogach, dysponujące parkingiem, posiadające co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych;”;</p>	Zmiana definicji motelu poprzez odstąpienie od odnoszenia się w tej definicji do definicji hotelu oraz usunięcie zapisu o zapewnianiu przez ten obiekt możliwości korzystania z usług motoryzacyjnych stanowi usunięcie nadmiernych wymagań w stosunku do tego rodzaju obiektów a jednocześnie sprawi , iż obiekty położone przy drogach, dysponujące parkingiem, posiadające co najmniej 10 pokoi w pokojach jedno- i dwuosobowych będą znacznie częściej zgłaszane do kategoryzacji , co da im możliwość, po jej uzyskaniu, posługiwania się powszechnie w skali międzynarodowej rozpoznawalną nazwą rodzajową - motel.
Art. 1 pkt 25	<p>25) w art. 38 po ust. 4 dodaje się ust. 4a - 4c w brzmieniu:</p> <p>„4a. Marszałek województwa powołuje zespół oceniający obiekty hotelarskie w zakresie spełniania wymagań, o których mowa w art. 35 ust. 1. W skład zespołu powołuje się przedstawicieli marszałka województwa. Ponadto w skład zespołu mogą być powołani:</p>	wprowadzenie podstawy ustawowej do wynagrodzenia członków zespołów oceniających niebędących pracownikami urzędów marszałkowskich, za przeprowadzanie oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszerogowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii oraz zwrotu kosztów podróży członkom zespołu wykonującym czynności poza miejscem zamieszkania zwrotu kosztów podróży stwarza możliwość ustabilizowania współpracy z osobami posiadającymi fachowe przygotowanie do przeprowadzania tej oceny;

	<p>1) osoby posiadające kwalifikacje zawodowe i praktykę w świadczeniu usług hotelarskich lub turystycznych, wskazane przez jednostki samorządu gospodarczego i stowarzyszenia działające w zakresie turystyki i hotelarstwa;</p> <p>2) przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, administracji architektoniczno - budowlanej i nadzoru budowlanego.</p> <p>4b. Członkom zespołów oceniających, o których mowa w ust. 4a pkt 1, przysługuje wynagrodzenie za przeprowadzanie oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii, a członkom zespołu wykonującym czynności poza miejscem zamieszkania, także zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.</p> <p>4c. Minister właściwy do spraw turystyki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie, o których mowa w ust. 4a pkt 1, oraz sposób i termin wypłaty tego wynagrodzenia, uwzględniając, że wynagrodzenie dla jednej osoby za ocenę jednego obiektu nie może być wyższe niż 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.”;</p>	
<p>Art. 1 pkt 26</p>	<p>26) w art. 42 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Na podstawie przekazywanych w formie elektronicznej przez marszałków województw danych dotyczących skategoryzowanych w województwie obiektów hotelarskich na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki zamieszcza się Centralny Wykaz Obiektów Hotelarskich. Wykaz ten jest jawny.”.</p>	<p>Stworzenie podstaw prawnych do udostępniania na stronie internetowej ministra właściwego do spraw turystyki na podstawie przekazywanych w formie elektronicznej przez marszałków województw danych dotyczących skategoryzowanych obiektach hotelarskich umożliwi osobom zainteresowanym dostęp do informacji o skategoryzowanych obiektach hotelarskich</p>

Art. 2	<p>Art. 2. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756 oraz z 2008 r. Nr 141, poz. 888) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 60¹ w § 4 po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) nie zawiadamia organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego w terminie 7 dni od dnia tego zawieszenia”;</p> <p>2) po art. 138 c dodaje się art. 138d w brzmieniu: „Art. 138d. § 1 Kto, podejmując zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny. § 2. Tej samej karze podlega organizator turystyki, który wprowadza klientów w błąd co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.”.</p>	<p>Wprowadzenie w ustawie o usługach turystycznych regulacji dotyczących zawieszania wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika, pociągnęło za sobą konieczność wprowadzenia sankcji w Kodeksie wykroczeń nie wykonanie obowiązku zawiadomienia organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego w terminie 7 dni od dnia tego zawieszenia;</p> <p>W związku z dopuszczeniem w ustawie o usługach turystycznych możliwości wykonywania bez wymaganych uprawnień zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, zdecydowano, iż zagrożone sankcją z KW ma być podejmowanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek wraz z jednoczesnym wprowadzaniem w błąd co do posiadanych uprawnień;</p>
Art. 3	<p>Art. 3. 1. Upoważnienia do szkolenia dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek wydane na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują ważność i stają się wpisami do rejestru organizatorów szkoleń.</p> <p>2. W postępowaniach dotyczących udzielenia upoważnienia do wykonywania działalności w zakresie organizowania szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.</p>	<p>Dodanie w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756, z późn. zm.) pkt 5 do § 4 w art. 60¹ zgodnie z którym niezawiadomienie organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej organizatorów turystyki i pośredników turystycznych o zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki i pośrednika turystycznego w terminie 7 dni od tego zawieszenia, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny, jest konsekwencją wprowadzenia do ustawy możliwości zawieszenia działalności, którego dokonanie bez wiedzy organu rejestrowego narażałoby interesy klientów; ponadto zaproponowano dodanie do Kodeksu wykroczeń art. 138d, zgodnie z którym karze ograniczenia wolności albo grzywny będzie podlegał ten kto podejmując zadania przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, wprowadza w błąd co do posiadanych uprawnień.</p>
Art 4	<p>Art. 4. Organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni są obowiązani dostosować umowy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej oraz umowy</p>	<p>Przepis przejściowy dotyczy wprowadzenia obowiązku dostosowania umowy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz klientów do wymogów</p>

	ubezpieczenia na rzecz klientów do wymogów określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.	określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy ma na celu ujednoczenie form zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych zgodnie nowymi przepisami i jednocześnie lepszą ochronę interesów klientów.
--	---	---

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾
z dnia .....**

w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek

Na podstawie art. 21 ust. 4 i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz miast, w których wykonywanie zadań przewodnika turystycznego wymaga posiadania uprawnień przewodnika miejskiego;
- 2) właściwość terytorialną marszałków województw powołujących komisje egzaminacyjne dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek;
- 3) kwalifikacje, skład, sposób powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, zwanej dalej „ustawą”, sposób i tryb egzaminowania kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz wzór świadectwa wydawanego przez te komisje;
- 4) warunki, jakim powinien odpowiadać wniosek o nadanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek;
- 5) programy szkolenia kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek;
- 6) warunki uzyskiwania poszczególnych klas przewodników górskich, zakres terytorialny uprawnień przewodników górskich i stopień trudności tras oraz wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia określonej klasy;
- 7) miasta i obszary, na których organizatorzy turystyki mają obowiązek zapewnienia opieki przewodnika turystycznego;
- 8) skład i tryb działania komisji egzaminacyjnych języków obcych, o których mowa w art. 32 ust. 2 ustawy, wzór świadectwa wydawanego przez te komisje oraz warunki, jakie musi spełniać osoba powołana do komisji egzaminacyjnej języków obcych, powoływanej przez marszałków województw;
- 9) wysokość opłat za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, sprawdzenie znajomości języka obcego

---

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – turystyka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. Nr 216, poz. 1602 oraz z 2008 r. Nr 24, poz. 146).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 oraz z 2009 r. Nr ..., poz. ... .

przez komisję egzaminacyjną języków obcych, o której mowa w art. 32 ust. 2 ustawy oraz wysokość wynagrodzenia egzaminatorów;

10) wzory dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, a także tryb okazywania legitymacji przewodnika turystycznego i pilota wycieczek upoważnionym organom oraz sposób noszenia identyfikatorów podczas wykonywania zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) warunkach zimowych - należy przez to rozumieć występowanie lokalnych zalodzeń, głębokiego lub świeżego śniegu, w trakcie których uprawianie turystyki wymaga użycia specjalistycznego sprzętu, w szczególności czekana, raków;

2) warunkach letnich - należy przez to rozumieć stan, w którym nie występują czynniki atmosferyczne, o których mowa w pkt 1.

Rozdział 2

Program szkolenia dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

§ 3. 1. Program podstawowego szkolenia ogólnego dla kandydatów na przewodników turystycznych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Programy podstawowego szkolenia specjalistycznego dla kandydatów na:

1) przewodników górskich, składające się z:

a) części ogólnej - dla wszystkich przewodników górskich, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia,

b) części szczegółowej - odrębnej dla przewodników beskidzkich, sudeckich i tatrzańskich, określają odpowiednio załączniki nr 3-5 do rozporządzenia;

2) przewodników miejskich - określa załącznik nr 6 do rozporządzenia;

3) przewodników terenowych - określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

3. Programy uzupełniającego szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich:

1) ubiegających się o klasę pierwszą i drugą - określa załącznik nr 8 do rozporządzenia;

2) ubiegających się o uprawnienie do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich, powyżej III stopnia trudności w warunkach zimowych i IV stopnia trudności w warunkach letnich - określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

4. Program szkolenia dla kandydatów na pilotów wycieczek określa załącznik nr 10 do rozporządzenia.

5. Program szkolenia podstawowego kandydatów na przewodników górskich obejmuje co najmniej 250 godzin zajęć, w tym po 50 godzin problematyki określonej w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia oraz 150 godzin problematyki określonej odpowiednio w załącznikach nr 3, 4 lub 5 do rozporządzenia, z tym że program szkolenia przewodników górskich tatrzańskich obejmuje dodatkowo 65 dni szkolenia praktycznego.

6. Program szkolenia uzupełniającego dla przewodników górskich rozszerzających posiadane uprawnienia w klasie trzeciej na kolejny obszar górski obejmuje co najmniej 100 godzin zajęć z problematyki określonej odpowiednio w załącznikach nr 3, 4 lub 5 do rozporządzenia.

7. Program szkolenia dla kandydatów na przewodników miejskich obejmuje co najmniej 250 godzin, w tym 50 godzin z problematyki określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia i 200 godzin z problematyki określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

8. Program szkolenia dla przewodników terenowych obejmuje co najmniej 250 godzin, w tym 50 godzin z problematyki określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia i 200 godzin z problematyki określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

9. Program szkolenia uzupełniającego dla przewodników terenowych poszerzających zakres posiadanych uprawnień obejmuje co najmniej 100 godzin z problematyki określonej w

załączniku nr 7 do rozporządzenia, z wyłączeniem metodyki i techniki prowadzenia wycieczek terenowych.

10. Program szkolenia uzupełniającego dla przewodników górskich beskidzkich i sudeckich, ubiegających się o wyższą klasę, obejmuje co najmniej 150 godzin zajęć z problematyki określonej w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

11. Program szkolenia uzupełniającego dla przewodników górskich tatrzańskich ubiegających się o klasę drugą obejmuje co najmniej 75 godzin zajęć teoretycznych i 25 dni szkolenia praktycznego, a dla ubiegających się o klasę pierwszą - co najmniej 65 godzin zajęć teoretycznych i 28 dni szkolenia praktycznego, zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia.

12. Program szkolenia uzupełniającego dla przewodników górskich ubiegających się o uprawnienie do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich obejmuje co najmniej 30 godzin szkolenia teoretycznego i 100 dni szkolenia praktycznego z problematyki określonej w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

§ 4. Na podstawie programów, o których mowa w § 3, organizator szkolenia opracowuje szczegółowy program szkolenia w oparciu o następujące zasady:

- 1) liczba godzin przewidzianych na poszczególne zagadnienia może zostać zwiększona, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach można dokonać zmiany proporcji godzin pomiędzy poszczególnymi przedmiotami;
- 2) wymiar zajęć teoretycznych określa się w godzinach lekcyjnych, natomiast wymiar zajęć praktycznych - w dniach szkolenia, przyjmując, że jeden dzień szkolenia odpowiada 8 godzinom.

§ 5. 1. Osoby ubiegające się o nadanie uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz wydanie legitymacji i identyfikatora składają wniosek do marszałka województwa zgodnie z właściwością, o której mowa w art. 28 ust. 1-3 ustawy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz nazwisko rodowe osoby określonej w ust. 1;
- 2) imiona rodziców;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) miejsce zamieszkania oraz adres do korespondencji;
- 5) wskazanie rodzaju i zakresu uprawnień, o które ubiega się osoba określona w ust. 1.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) odpis świadectwa lub dyplomu stwierdzającego posiadanie wykształcenia średniego lub wyższego;
- 2) 3 fotografie;
- 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia prowadzonego przez jednostkę organizacyjną lub osobę uprawnioną do szkolenia przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek albo w przypadku osób, o których mowa w art. 22a ustawy, legitymację przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek wydaną przez jeden z podmiotów, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy;
- 4) świadectwo zdania egzaminu przed właściwą komisją egzaminacyjną dla przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek;
- 5) zaświadczenie lekarskie, potwierdzające stan zdrowia umożliwiające wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w zakresie objętym wnioskiem, wystawione w trybie i zakresie określonym przepisami o badaniach lekarskich pracowników;
- 6) oświadczenie o niekaralności za przestępstwa umyślne lub inne, popełnione w związku z wykonywaniem funkcji przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

4. Osoby ubiegające się o uzyskanie wyższej klasy przewodnika górskiego lub o rozszerzenie zakresu posiadanych uprawnień do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołączają:
  - 1) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia uzupełniającego, prowadzonego przez jednostkę organizacyjną lub osobę uprawnioną do szkolenia przewodników turystycznych;
  - 2) świadectwo zdania egzaminu przed właściwą komisją egzaminacyjną dla przewodników turystycznych;
  - 3) zaświadczenie o prowadzeniu wycieczek przez okres wymagany do uzyskania wyższej klasy uprawnień, wydane przez jednostkę powierzającą tej osobie prowadzenie wycieczek.
5. Na wniosek osoby przedstawiającej dokumenty potwierdzające znajomość języka obcego, o których mowa w art. 32 ustawy, marszałek województwa poświadcza znajomość języka obcego w legitymacji przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.
6. Osoby ubiegające się o wydanie kolejnego identyfikatora do wniosku dołączają:
  - 1) 1 fotografię;
  - 2) zaświadczenie lekarskie, potwierdzające stan zdrowia umożliwiający wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w zakresie objętym wnioskiem, wystawione w trybie i zakresie określonymi przepisami o badaniach lekarskich pracowników.
7. Osoby, które ubiegają się o nadanie uprawnień przewodników górskich klasy pierwszej na obszarze uprawnień przewodnika górskiego tatrzańskiego, o którym mowa w § 7 ust. 3, są zwolnione z dołączenia do wniosku o nadanie uprawnień dokumentów, o których mowa w ust. 3 pkt 3 i 4, w przypadku przedstawienia marszałkowi województwa legitymacji i certyfikatów organizacji międzynarodowych zrzeszających przewodników wysokogórskich potwierdzających posiadanie kwalifikacji do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich.

Rozdział 3

Uprawnienia przewodników turystycznych

§ 6. 1. Warunkiem uzyskania uprawnienia przewodnika górskiego klasy trzeciej jest wykazanie się wiadomościami i umiejętnościami w zakresie określonym programem szkolenia, niezbędnymi do:

- 1) prowadzenia wycieczek górskich pieszych w warunkach letnich wszystkimi szlakami oznakowanymi na określonym obszarze górskim, zwanym dalej „obszarem uprawnień”, oraz szlakami określonymi w programach szkolenia, w warunkach zimowych;
- 2) prowadzenia wycieczek autokarowych wszystkimi drogami na obszarze uprawnień.

2. Przewodnik górski klasy trzeciej ubiegający się o uzyskanie uprawnień przewodnika górskiego klasy drugiej na danym obszarze powinien, oprócz wymagań określonych w ust. 1, spełniać następujące warunki:

- 1) posiadać co najmniej dwuletni staż przewodnika górskiego klasy trzeciej;
- 2) prowadzić wycieczki co najmniej przez 30 dni, a przewodnik tatrzański - 90 dni;
- 3) wykazać się wiadomościami i umiejętnościami z zakresu przedmiotów określonych w programie szkolenia uzupełniającego na klasę drugą na tym obszarze.

3. Przewodnik górski klasy drugiej ubiegający się o uzyskanie uprawnień przewodnika górskiego klasy pierwszej na danym obszarze powinien, oprócz wymagań określonych w ust. 1 i 2, spełniać następujące warunki:

- 1) posiadać co najmniej trzyletni staż przewodnika górskiego klasy drugiej;
- 2) prowadzić w klasie drugiej wycieczki w warunkach letnich i zimowych co najmniej przez 50 dni, a przewodnik tatrzański - 90 dni;

- 4) wykazać się wiadomościami i umiejętnościami z zakresu przedmiotów określonych w programie szkolenia uzupełniającego na klasę pierwszą na tym obszarze.

§ 7. 1. Uprawnienia przewodnika górskiego beskidzkiego nadaje się na jeden lub więcej następujących obszarów górskich:

1) zachodni Beskidów Zachodnich, obejmujący Beskid Śląski, Beskid Żywiecki, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego oraz Orawą, Beskid Mały, Beskid Makowski, Beskid Wyspowy (część zachodnia) i Podhale obejmujące tereny na zachód od dolin: Białego Dunajca po Nowy Targ, Lepietnicy, Raby po Kasinę Wielką, Krzyworzeki po jej ujście do Raby. Obszar uprawnień obejmuje miasta: Cieszyn, Bielsko-Biała, Wadowice - leżące na granicy obszaru uprawnień;

2) wschodni Beskidów Zachodnich, obejmujący Beskid Wyspowy, Beskid Żywiecki, Beskid Makowski, Gorce, Beskid Sądecki, zachodnią część Beskidu Niskiego, wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego, a także Podhale, Pieniny, Spisz i Orawę, obejmujące tereny ograniczone od zachodu przez: Przełęcz Jałowiecką, dolinę rzeki Skawicy do jej ujścia do rzeki Skawy i rzekę Skawę. Od wschodu ograniczony przez: szczyt Obicz, rzekę Ropę po jej ujście do Wisłoki oraz dolinę Wisłoki. Obszar uprawnień obejmuje miejscowości: Tarnów, Bochnia, Wieliczka, Wysowa, Gorlice, Jasło - leżące na granicy obszaru uprawnień;

3) Beskidów Wschodnich, obejmujący wschodnią część Beskidu Sądeckiego, Beskid Niski i Bieszczady wraz z położoną od nich na północ częścią Pogórza Karpackiego, ograniczony od zachodu drogą Leluchów - Muszyna - Piwniczna-Zdrój - Rytro - Nowy Sącz, a od Nowego Sącza rzeką Dunajec. Obszar uprawnień obejmuje miejscowości: Przemyśl, Rzeszów, Tarnów, Muszyna, Piwniczna-Zdrój, Rytro, Nowy Sącz - leżące na granicy obszaru uprawnień, oraz Stary Sącz.

2. Północną granicę obszarów uprawnień, o których mowa w ust. 1, stanowi linia kolejowa Cieszyn - Goleiszów - Bielsko-Biała - Wadowice - Kraków - Tarnów - Przemyśl, południową i wschodnią - granica państwa, a w przypadku uprawnień określonych w ust. 1 pkt 2 południową granicę obszaru uprawnień stanowi granica Tatrzańskiego Parku Narodowego.

3. Uprawnienia przewodnika górskiego tatrzańskiego nadaje się na obszar Tatr oraz obszar Podtatrza obejmującego Spisz, Orawę, Podhale i Pieniny, ograniczony doliną rzeki Orawy, linią łączącą przełęcz Spytkowicką, Chabówkę i przełęcz Sieniawską, doliną rzeki Lepietnicy do jej ujścia do Czarnego Dunajca, a dalej do Dunajca, doliną rzeki Dunajec, przełęczą Krośnicką, rzeką Krośnicą do jej ujścia do Dunajca, rzeką Dunajec do ujścia rzeki Grajcarek, rzeką Grajcarek, potokiem Biała Woda, przełęczą Rozdziele. Obszar uprawnień obejmuje także drogę Jabłonka - Zubrzyca Górna (Orawski Park Etnograficzny).

4. Uprawnienia przewodnika górskiego sudeckiego nadaje się na obszar Sudetów obejmujący Karkonosze i Pogórze Karkonoskie, Góry i Pogórze Izerskie, Góry i Pogórze Kaczawskie, Rudawy Janowickie oraz Kotlinę Jeleniogórską, Kotlinę Kamiennogórską, Góry Kamienne, Góry i Pogórze Wałbrzyskie, Góry Sowie, Góry Bardzkie, Góry Stołowe, Góry Bystrzyckie, Góry Orlickie, Masyw Śnieżnika, Góry Bialskie, Góry Złote, Góry Opawskie i Kotlinę Kłodzką, wraz z położoną od nich na północ częścią Przedgórze Sudeckiego oraz Masywem Ślęży. Obszar uprawnień obejmuje teren położony na południe i południowy zachód od drogi Jędrzychowice - Bolesławiec (droga nr 4) - Złotoryja - Jawor (droga nr 363) - Strzegom (droga nr 374) - Świdnica (droga nr 382) - Tworzyjanów (droga nr 35) - Sobótka - Jordanów Śl. (drogi lokalne) - Łagiewniki (droga nr 8) - Strzelin (droga nr 39) - Sarby - Szklary - Karłowice Wielkie - Otmuchów (drogi lokalne) - Nysa (droga nr 46) - Prudnik - Trzebinia (droga nr 41). Na odcinku Trzebinia - Jędrzychowice granicę obszaru uprawnień stanowi granica państwa. Obszar uprawnień obejmuje następujące miejscowości położone na granicy

obszaru: Bolesławiec, Złotoryja, Jawor, Strzegom, Świdnica, Sobótka, Łagiewniki, Strzelin, Otmuchów, Nysa, Prudnik.

§ 8.1. Ustala się następujące stopnie trudności tras i wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich odpowiedniej klasy:

1) przewodnik górski klasy trzeciej jest uprawniony do prowadzenia pieszych wycieczek górskich w warunkach letnich szlakami oznakowanymi, pieszych wycieczek w warunkach zimowych szlakami określonymi w programach szkolenia, a także wycieczek autokarowych;

2) przewodnik górski klasy drugiej jest uprawniony do prowadzenia:

a) pieszych wycieczek górskich wszystkimi szlakami oznakowanymi w warunkach letnich i w warunkach zimowych,

b) wycieczek autokarowych,

c) pieszych wycieczek górskich po drogach taternickich do III stopnia trudności w warunkach letnich i do II stopnia trudności w warunkach zimowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w przypadku przewodnika górskiego tatrzańskiego;

3) przewodnik górski klasy pierwszej jest uprawniony do prowadzenia:

a) wycieczek górskich w warunkach letnich i zimowych wszystkimi szlakami oznakowanymi na obszarze uprawnień,

b) wycieczek autokarowych,

c) pieszych wycieczek górskich po drogach taternickich do IV stopnia trudności w warunkach letnich i do III stopnia trudności w warunkach zimowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w przypadku przewodnika górskiego tatrzańskiego.

2. Stopień trudności tras oraz wycieczek prowadzonych przez przewodników górskich posiadających uprawnienia odpowiedniej klasy określają szczegółowe programy szkolenia specjalistycznego i uzupełniającego określone w załącznikach nr 3-5 i 8 do rozporządzenia.

3. Prowadzenie wycieczek górskich w Tatrach powyżej IV stopnia trudności w warunkach letnich i powyżej III stopnia trudności w warunkach zimowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach wymaga uprawnień przewodnika górskiego tatrzańskiego i dodatkowego szkolenia uzupełniającego, określonego w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

§ 9. Posiadanie uprawnień przewodnika miejskiego jest wymagane w przypadku wykonywania zadań przewodnika turystycznego w następujących miastach:

1) Gdańsk, Gdynia, Sopot (łącznie);

2) Katowice z Górnośląskim Okręgiem Przemysłowym (łącznie);

3) Kraków;

4) Lublin;

5) Łódź;

6) Poznań;

7) Szczecin;

8) Toruń;

9) Warszawa;

10) Wrocław.

§ 10. Uprawnienia przewodników miejskich obejmują także oprowadzanie po obiektach i obszarach znajdujących się w strefie podmiejskiej, jeżeli te obiekty i obszary są związane z historią, kulturą lub gospodarką miasta oraz objęte są programem szkolenia przewodników miejskich.

§ 11. Organizator turystyki jest obowiązany w obsłudze grupy turystów do zapewnienia udziału:

- 1) przewodnika miejskiego - dla miast wymienionych w § 9, jeżeli program imprezy obejmuje zwiedzanie miasta lub wybranych obiektów na jego obszarze, w muzeach i obiektach zabytkowych, w których nie oprowadza uprawniony pracownik etatowy;
- 2) przewodnika górskiego - na obszarach górskich określonych w § 7, jeżeli program imprezy przewiduje wycieczki piesze poza obszarem zabudowy miejscowości;
- 5) przewodnika terenowego lub przewodnika miejskiego w przypadkach, o których mowa w § 10, w parkach narodowych, krajobrazowych i rezerwach udostępnianych do ruchu turystycznego, jeżeli program imprezy obejmuje zwiedzanie tych miejsc, w muzeach i obiektach zabytkowych, w których nie oprowadza uprawniony pracownik etatowy, a także na obszarach, na których obowiązują przepisy porządkowe prawa miejscowego w zakresie ochrony zdrowia lub życia.

Rozdział 4

Postępowanie egzaminacyjne

§ 12. 1. Komisje egzaminacyjne dla przewodników turystycznych powołują dla przewodników:

- 1) górskich beskidzkich - Marszałek Województwa Małopolskiego, Marszałek Województwa Podkarpackiego i Marszałek Województwa Śląskiego, każdy w zakresie swojej właściwości terytorialnej;
- 2) górskich sudeckich - Marszałek Województwa Dolnośląskiego;
- 3) górskich tatrzańskich - Marszałek Województwa Małopolskiego;
- 4) miejskich po:
  - a) Gdańsku, Gdyni i Sopocie - Marszałek Województwa Pomorskiego,
  - b) Katowicach i Górnośląskim Okręgu Przemysłowym - Marszałek Województwa Śląskiego,
  - c) Krakowie - Marszałek Województwa Małopolskiego,
  - d) Lublinie - Marszałek Województwa Lubelskiego,
  - e) Łodzi - Marszałek Województwa Łódzkiego,
  - f) Poznaniu - Marszałek Województwa Wielkopolskiego,
  - g) Szczecinie - Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
  - h) Toruniu - Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
  - i) Warszawie - Marszałek Województwa Mazowieckiego,
  - j) Wrocławiu - Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

2. Komisje egzaminacyjne dla przewodników turystycznych terenowych po województwie oraz regionach i trasach obejmujących częściowo to województwo powołuje właściwy marszałek województwa, o którym mowa w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do powołania komisji egzaminacyjnych dla pilotów wycieczek.

4. Komisję egzaminacyjną dla przewodników turystycznych oraz komisję egzaminacyjną dla pilotów wycieczek, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”, powołuje się w składzie:

- 1) przewodniczący;
- 2) zastępca przewodniczącego;
- 3) pozostali członkowie w liczbie co najmniej 4 osób.

5. Kandydaci na członków komisji egzaminacyjnych powinni spełniać następujące kryteria:

- 1) posiadać wykształcenie wyższe w zakresie związanym z problematyką szkolenia lub
- 2) posiadać odpowiednio uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz wykazać się pięcioletnią czynną działalnością odpowiednio jako przewodnik turystyczny lub pilot wycieczek.

6. Sekretarzem komisji egzaminacyjnej jest pracownik urzędu marszałkowskiego odpowiedzialny za sporządzenie dokumentacji z przebiegu egzaminu.

§ 13. 1. Marszałek województwa może odwołać członka komisji egzaminacyjnej w każdym czasie:

- 1) na jego wniosek;
- 2) w razie nieusprawiedliwionego niewykonywania przez niego obowiązków lub rażąco niedbałego ich wykonywania;
- 3) w razie utraty uprawnień przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek, z wyjątkiem przedstawiciela wojewódzkiego konserwatora zabytków.

2. W razie odwołania z przyczyn określonych w ust. 1 członka komisji egzaminacyjnej wskazanego przez stowarzyszenie zrzeszające przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek albo organizację zrzeszającą organizatorów turystyki, stowarzyszenie lub organizacja wskazuje innego kandydata na wniosek marszałka województwa.

3. W razie odwołania z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 członka komisji egzaminacyjnej będącego przedstawicielem wojewódzkiego konserwatora zabytków, wojewódzki konserwator zabytków wskazuje innego kandydata na wniosek marszałka województwa.

§ 14. 1. Przewodniczący komisji egzaminacyjnych w celu przeprowadzenia egzaminu dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek powołują zespoły egzaminacyjne.

2. W skład zespołu egzaminacyjnego wchodzi trzech egzaminatorów, w tym przewodniczący tego zespołu egzaminacyjnego.

3. W pracach zespołu egzaminacyjnego uczestniczy także sekretarz komisji egzaminacyjnej, odpowiedzialny za prawidłowe sporządzenie dokumentacji z przebiegu egzaminu.

4. Do zespołu egzaminacyjnego nie powołuje się egzaminatora, który uczestniczył w szkoleniu osób egzaminowanych jako organizator, kierownik szkolenia lub wykładowca.

5. Do zespołu egzaminacyjnego przeprowadzającego egzamin dla przewodników górskich powołuje się egzaminatorów, którzy posiadają uprawnienia co najmniej tej klasy, na którą odbywa się egzamin.

6. Na wniosek jednostki organizacyjnej lub osoby prowadzącej szkolenie przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, złożony do sekretarza komisji egzaminacyjnej, przewodniczący komisji egzaminacyjnej wyznacza termin egzaminu oraz podaje go do wiadomości tym podmiotom nie później niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

7. Do zadań komisji egzaminacyjnych oraz zespołów egzaminacyjnych należy:

- 1) przygotowanie tematów i testów egzaminu pisemnego;
- 2) przygotowanie zestawów pytań egzaminu ustnego;
- 3) określenie zadań do realizacji w ramach części praktycznej egzaminu;
- 4) przeprowadzenie egzaminu i wystawienie ocen;
- 5) wydanie świadectw, o których mowa w § 18 ust. 1.

8. Tematy, testy oraz zestawy pytań określone w ust. 7 pkt 1-3 oraz protokół przebiegu egzaminu, o którym mowa w § 17 ust. 17, stanowią dokumentację przechowywaną przez marszałka województwa.

§ 15. 1. Do egzaminu dopuszcza się osoby, które do czternastu dni przed egzaminem przedstawiły:

- 1) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia i odbyciu zajęć praktycznych zgodnie z treścią upoważnienia marszałka województwa dla organizatora szkolenia;
- 2) dowód wniesienia opłaty egzaminacyjnej.

2. Egzamin jest przeprowadzany, jeżeli do egzaminu zostało dopuszczonych co najmniej 10 kandydatów.

§ 16. 1. Część pisemną egzaminu przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach umożliwiających egzaminowanemu samodzielną pracę.

2. Przed wejściem na salę egzaminacyjną osoba przystępująca do egzaminu jest obowiązana okazać dowód tożsamości.

3. Osoba sprawująca nadzór nad prawidłowym przebiegiem egzaminu może wykluczyć z egzaminu osobę, która podczas egzaminu korzystała z cudzej pomocy, posługiwała się niedozwolonymi materiałami pomocniczymi, pomagała innym uczestnikom egzaminu lub w inny sposób zakłócała przebieg egzaminu.

4. Podczas egzaminu zdający może opuścić salę egzaminacyjną po uzyskaniu zgody osoby sprawującej nadzór nad prawidłowym przebiegiem egzaminu. Przed opuszczeniem sali zdający przekazuje pracę sekretarzowi komisji egzaminacyjnej.

§ 17. 1. Egzamin dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek składa się z dwóch części:

1) teoretycznej - obejmującej zagadnienia, dla których programy szkolenia przewidują zajęcia teoretyczne;

2) praktycznej - obejmującej zagadnienia, dla których programy szkolenia przewidują zajęcia praktyczne realizowane w terenie.

2. Część teoretyczna egzaminu jest przeprowadzana w formie pisemnej i ustnej.

3. Prace pisemne są oznaczane kodem.

4. Część pisemna egzaminu trwa 45 minut i polega na rozwiązaniu testu składającego się z 30 pytań.

5. Każde pytanie testowe jest oceniane w następujący sposób:

1) odpowiedź prawidłowa - dwa punkty;

2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi - zero punktów.

6. Warunkiem zdania części pisemnej egzaminu jest uzyskanie co najmniej 40 punktów.

7. Do części ustnej egzaminu dopuszcza się osoby, które zaliczyły pozytywnie część pisemną egzaminu.

8. Część ustna egzaminu jest przeprowadzana w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej.

9. Część ustna egzaminu polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie pytań.

10. Każdy z zestawów składa się z trzech pytań.

11. Każdy egzaminator ocenia odrębnie odpowiedź na każde pytanie, przyznając od dwóch do pięciu punktów za odpowiedź prawidłową oraz zero punktów za odpowiedź nieprawidłową lub za brak odpowiedzi.

12. Część ustną egzaminu uważa się za zdaną w razie uzyskania przez zdającego co najmniej siedmiu punktów od każdego egzaminatora oraz nieuzyskania za żadne pytanie zera punktów od któregośkolwiek z egzaminatorów.

13. Po zakończeniu części ustnej egzaminu sekretarz komisji egzaminacyjnej ogłasza wyniki tej części.

14. Część praktyczna egzaminu dla pilotów wycieczek, przewodników miejskich i terenowych trwa jeden dzień, a dla przewodników górskich - dwa dni.

15. Część praktyczna egzaminu składa się z trzech zadań.

16. Do części praktycznej egzaminu dopuszcza się osoby, które zaliczyły część teoretyczną egzaminu.

17. Zespół egzaminacyjny sporządza protokół przebiegu egzaminu, który podpisują wszyscy członkowie zespołu egzaminacyjnego oraz sekretarz komisji egzaminacyjnej.

18. Protokół przebiegu egzaminu obejmuje w szczególności: listę osób, które zgłosiły się na egzamin, oceny wystawione przez każdego egzaminatora oraz uzgodnioną ocenę łączną, a także uwagi zgłaszane w trakcie trwania egzaminu przez jego uczestników.

§ 18. 1. Osobie, która zdała egzamin z wynikiem pozytywnym, wydaje się świadectwo według wzoru określonego w załączniku nr 11 do rozporządzenia.

2. Osoba, która nie zdała części pisemnej, ustnej lub praktycznej egzaminu, może wystąpić o ponowne dopuszczenie do każdej z części egzaminu po upływie 30 dni od dnia, w którym ogłoszono wyniki egzaminu.

§ 19. 1. Marszałek województwa ustala, czy kandydat do powołania do komisji egzaminacyjnej języków obcych, powoływanej przez marszałka województwa spełnia następujące warunki:

- 1) ukończył studia filologiczne o specjalności w obszarze określonego języka lub
- 2) jest lektorem języka obcego co najmniej od 5 lat w szkole średniej lub wyższej, lub
- 3) jest tłumaczem przysięgłym, ustanowionym w trybie odrębnych przepisów.

§ 20. 1. Komisja egzaminacyjna języków obcych składa się co najmniej z dwóch egzaminatorów, w tym przewodniczącego.

2. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej języków obcych może wyznaczyć zespoły egzaminacyjne składające się z dwóch egzaminatorów, w tym przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego.

3. W pracach komisji egzaminacyjnej języków obcych i jej zespołu egzaminacyjnego uczestniczy sekretarz komisji egzaminacyjnej języków obcych, którym jest pracownik urzędu marszałkowskiego, odpowiedzialny za sporządzenie dokumentacji z przebiegu egzaminu.

4. Do członków komisji egzaminacyjnej języków obcych stosuje się odpowiednio § 13.

§ 21. 1. Do zadań komisji egzaminacyjnej języków obcych należy:

- 1) przygotowanie tematów i testów egzaminu pisemnego;
- 2) przygotowanie zestawów pytań egzaminu ustnego;
- 3) przeprowadzenie egzaminu i wystawienie ocen;
- 4) wydawanie świadectw, o których mowa w § 25.

2. Tematy, testy oraz zestawy pytań określone w ust. 1 oraz protokół przebiegu egzaminu, o którym mowa w § 23 ust. 11, stanowią dokumentację przechowywaną przez marszałka województwa.

§ 22. 1. Posiedzenia komisji egzaminacyjnych języków obcych odbywają się w terminach podanych do publicznej wiadomości, w miejscach ogólnie dostępnych w urzędach marszałkowskich, co najmniej 30 dni przed planowanym dniem egzaminu.

2. Zgłoszenia do egzaminu ze znajomości języka obcego mogą składać:

- 1) osoby posiadające uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;
- 2) jednostki organizacyjne lub osoby upoważnione do przeprowadzenia szkolenia przewodników turystycznych i pilotów wycieczek w imieniu uczestników szkolenia.

3. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, dołącza się dowód wniesienia opłaty egzaminacyjnej. Opłatę egzaminacyjną wnosi się nie później niż siedem dni przed terminem egzaminu.

§ 23. 1. Egzamin ze znajomości języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy, ma na celu stwierdzenie znajomości języka obcego odpowiednio w mowie i piśmie, z uwzględnieniem terminologii zawodowej, w

stopniu umożliwiającym wypełnianie obowiązków przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

2. Egzamin ze znajomości języka obcego dla przewodników turystycznych obejmuje w szczególności rozmowę mającą na celu sprawdzenie płynnego posługiwania się językiem obcym.

3. Egzamin ze znajomości języka obcego dla pilotów wycieczek obejmuje w szczególności:

1) test pisemny z zakresu rozumienia sformułowań handlowych, urzędowych i krajoznawczych oraz potwierdzający umiejętność formułowania wypowiedzi w języku obcym;

2) rozmowę mającą na celu sprawdzenie płynnego posługiwania się językiem obcym.

4. Egzamin pisemny ze znajomości języka obcego trwa 90 minut i polega na rozwiązaniu testu składającego się z 30 pytań.

5. Egzamin ustny ze znajomości języka obcego jest przeprowadzany w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej języków obcych, nie wcześniej jednak niż po zakończeniu egzaminu pisemnego i podaniu jego wyników do wiadomości egzaminowanych.

6. Egzamin ustny ze znajomości języka obcego polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie.

7. Każdy z zestawów składa się z trzech pytań.

8. Egzamin ustny ze znajomości języka obcego uważa się za zdany w razie uzyskania przez zdającego co najmniej czterech punktów za każde pytanie.

9. Po zakończeniu egzaminu ustnego ze znajomości języka obcego sekretarz komisji egzaminacyjnej języków obcych ogłasza jego wyniki.

10. Do przeprowadzenia egzaminu ze znajomości języka obcego stosuje się odpowiednio przepisy § 16 oraz § 17 ust. 5-7, ust. 11 i 13.

11. Zespół egzaminacyjny sporządza protokół przebiegu egzaminu ze znajomości języka obcego, który podpisują wszyscy członkowie zespołu egzaminacyjnego oraz sekretarz komisji egzaminacyjnej języków obcych.

12. Protokół przebiegu egzaminu ze znajomości języka obcego obejmuje w szczególności: listę osób, które zgłosiły się na ten egzamin, oceny wystawione przez każdego egzaminatora oraz uzgodnioną ocenę łączną, a także uwagi zgłaszane w trakcie trwania egzaminu ze znajomości języka obcego przez jego uczestników.

§ 24. Osoba, która nie zdała egzaminu ze znajomości języka obcego, może wystąpić o ponowne dopuszczenie do egzaminu ze znajomości języka obcego po upływie 30 dni od dnia, w którym ogłoszono wyniki egzaminu.

§ 25. Osobom, które zdały egzamin ze znajomości języka obcego z wynikiem pozytywnym, wydaje się świadectwo znajomości języka obcego w zakresie wymaganym od przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek, według wzoru określonego w załączniku nr 12 do rozporządzenia.

Rozdział 5

Oplaty egzaminacyjne i wynagrodzenia egzaminatorów

§ 26. Oplata za egzamin osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, a także za egzamin ze znajomości języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek wynosi:

1) 120 złotych - za część teoretyczną egzaminu osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;

- 2) 120 złotych - za część praktyczną egzaminu osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika miejskiego i terenowego;
- 3) 180 złotych - za część praktyczną egzaminu osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego;
- 4) 80 złotych - za część praktyczną egzaminu osób ubiegających się o uprawnienia pilota wycieczek;
- 5) 300 złotych - za egzamin sprawdzający kwalifikacje przewodnika turystycznego i pilota wycieczek, któremu zawieszono uprawnienia;
- 6) 120 złotych - za egzamin ze znajomości języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek.

- § 27. 1. Opłaty wniesionej przez osobę, która nie przystąpiła do egzaminu, nie zwraca się.
2. Opłata za część praktyczną egzaminu w przypadku niedopuszczenia do tej części egzaminu podlega zwrotowi.
  3. Opłaty egzaminacyjne nie obejmują kosztów przejazdu, ubezpieczenia, zakwaterowania oraz wyżywienia.

§ 28. 1. Za przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego górskiego, za przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego miejskiego lub przewodnika turystycznego terenowego, za przeprowadzenie części teoretycznej egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienia pilota wycieczek oraz za przeprowadzenie egzaminu sprawdzającego egzaminatorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 25 złotych za jednego egzaminowanego.

2. Za przeprowadzenie części praktycznej egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego górskiego egzaminatorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 250 złotych za każdy dzień przeprowadzonego egzaminu. Wynagrodzenie obejmuje przygotowanie zadań egzaminacyjnych, przeprowadzenie egzaminu i ocenę jego wyników.
3. Za przeprowadzenie części praktycznej egzaminu dla osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego terenowego, miejskiego lub pilota wycieczek egzaminatorowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 20 złotych za jednego egzaminowanego, dla każdego z członków zespołu egzaminacyjnego.
4. Wynagrodzenie egzaminatora sprawdzającego znajomość języka obcego przez pilota wycieczek i przewodnika turystycznego wynosi 40 złotych za jedną osobę.
5. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 i 4, obejmuje przygotowanie pytań, przeprowadzenie odpowiednio egzaminu pisemnego i ustnego oraz ocenę prac pisemnych.

§ 29. 1. Potwierdzeniem posiadania uprawnień przewodnika turystycznego i pilota wycieczek jest legitymacja i identyfikator noszony w widocznym miejscu podczas pełnienia obowiązków.

2. Ustala się wzór legitymacji:

- 1) przewodnika miejskiego i terenowego, określony w załączniku nr 13 do rozporządzenia;
- 2) przewodnika górskiego, określony w załączniku nr 14 do rozporządzenia;
- 3) pilota wycieczek, określony w załączniku nr 15 do rozporządzenia.

3. Ustala się wzór identyfikatorów:

- 1) przewodnika turystycznego, określony w załączniku nr 16 do rozporządzenia;
- 2) pilota wycieczek, określony w załączniku nr 17 do rozporządzenia.

4. W trakcie wykonywania zadań przewodnik turystyczny i pilot wycieczek zobowiązani są do posiadania przy sobie legitymacji potwierdzającej posiadanie uprawnień odpowiednio

przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek oraz do okazywania jej na żądanie osób upoważnionych do wykonywania kontroli, w tym funkcjonariuszy Policji i straży miejskich lub gminnych.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 30. Do czasu powołania przez marszałków województwa komisji egzaminacyjnych języków obcych na podstawie warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu zadania komisji egzaminacyjnych języków obcych wykonują komisje powołane przez marszałków województw na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 15, poz.104).

§ 31. 1. Zachowują ważność legitymacje przewodników turystycznych i pilotów wycieczek wydane przez wojewodów na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 marca 1999 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 31, poz. 301), rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 72, poz. 752), rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 72, poz. 752) i rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 15, 104).

2. Identyfikatory przewodników turystycznych i pilotów wycieczek wydane przez wojewodów na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek zachowują ważność do dnia upływu ich ważności.

§ 32. Upoważnienia do przeprowadzenia szkolenia przewodników turystycznych lub pilotów wycieczek wydane na podstawie rozporządzeń, o których mowa w § 31 ust. 1, zachowują ważność i stają się wpisami do rejestru organizatorów szkoleń.

§ 33. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI

---

³⁾ Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 30 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 15, poz. 1056), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia .....o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr ...poz....).

Uzasadnienie

Ustawa z dnia ..... o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr ..., poz. ....) wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.).

Na mocy zmienianej ustawy zastąpiono w art. 24 ustawy upoważnienia – na podstawie decyzji administracyjnej - do prowadzenia szkoleń dla kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek mniej restrykcyjną formą reglamentacji tej działalności tj. obowiązkiem uzyskania wpisu do rejestru organizatorów tych szkoleń, prowadzonego przez marszałka województwa, co stanowi rezygnację z nadmiernie rygorystycznej formy reglamentacji tej działalności. Wydanie upoważnienia, w dotychczas obowiązującym stanie prawnym, musiało być poprzedzone przedłożeniem wielu dokumentów, stanowiących udokumentowanie spełnienia warunków do prowadzenia tych szkoleń. Wprowadzony do ustawy, zastępujący upoważnienie, wpis do rejestru organizatorów tych szkoleń jest dokonywany przez marszałka województwa wyłącznie na podstawie wniosku o wpis i oświadczenia o spełnianiu warunków prowadzenia szkoleń określonych ustawą, bez potrzeby dołączania do wniosku jakichkolwiek dokumentów. Zrezygnowano tym samym w projekcie z uprawnienia marszałka województwa do kontroli uprzedniej organizatora szkoleń dokonywanej przed wydaniem upoważnienia do szkolenia. Natomiast w art. 24a zmienianej ustawy zostały doprecyzowane uprawnienia marszałka województwa do dokonywania kontroli następczej, która może być przeprowadzona po uzyskaniu przez organizatora szkoleń wpisu do rejestru.

Ponadto ustawa zmieniła także brzmienie art. 32, poprzez wykreślenie przepisów dotychczasowych ust. 3 i 4 stanowiących, iż komisje egzaminacyjne języków obcych powołują marszałkowie województw spośród osób znajdujących się na liście ministra właściwego do spraw turystyki, ogłoszonej w formie obwieszczenia w dzienniku urzędowym urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw turystyki oraz, iż minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może uznać za udokumentowaną znajomość języka obcego potwierdzoną świadectwem wystawionym przez instytucje określone w tym rozporządzeniu. Zgodnie z wprowadzoną zmianą podstawą do powołania do komisji egzaminacyjnej języków obcych będzie sprawdzenie przez marszałka województwa czy kandydat spełnia warunki do powołania do tej komisji.

W związku z powyższymi zmianami w ustawie o usługach turystycznych zaistniała konieczność dostosowania do nich przepisów rozporządzenia w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

W pozostałym zakresie rozporządzenie nie wprowadza zmian do dotychczas obowiązujących regulacji prawnych w zakresie uregulowanym rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 stycznia 2006 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

Ocena Skutków Regulacji wraz z konsultacjami społecznymi, konsultacjami międzyresortowymi oraz analizą skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetu państwa zostanie dokonana po uchwaleniu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń.

Zakłada się wejście w życie rozporządzenia po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik nr 1

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA OGÓLNEGO DLA KANDYDATÓW NA
PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH

I. Założenia ogólne

1. W programie szkolenia powinny być uwzględnione, w proporcjach zalecanych programami szkolenia, zajęcia teoretyczne (wykłady i seminaria) oraz zajęcia praktyczne (ćwiczenia w terenie, wycieczki szkoleniowe).

2. W programie szkolenia należy przewidzieć praktyki polegające na samodzielnym przeprowadzeniu, pod kierunkiem instruktora, od 2 do 5 wycieczek.

II. Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Minimalna ilość godzin
1	2	3	4
1	Historia Polski	Podstawowe wiadomości z historii Polski	8
2	Geografia turystyczna Polski	Ogólna charakterystyka położenia geograficznego i środowiska przyrodniczego. Krainy geograficzne i krajobrazy Polski, naturalne i przekształcone. Ogólna charakterystyka gospodarki Polski i zagadnienia demograficzne. Podział administracyjny. Charakterystyka ważniejszych regionów turystycznych. Mniejszości narodowe i religie	8
3	Historia kultury w Polsce	Historia architektury w Polsce. Charakterystyczne cechy poszczególnych stylów architektonicznych w ich rozwoju historycznym, rozmieszczenie obiektów reprezentujących poszczególne style na mapie zabytków. Najważniejsze muzea polskie. Zabytki piśmiennictwa polskiego w zbiorach muzealnych. Najciekawsze dzieła malarstwa europejskiego w polskich zbiorach muzealnych. Malarstwo polskie - główne kierunki i przedstawiciele. Współczesna sztuka polska w zbiorach muzealnych. Ochrona dóbr kultury, jej formy prawne i organizacyjne. Kultura i sztuka ludowa. Główne regiony etnograficzne	8
4	Ochrona przyrody i środowiska w Polsce	Podstawy programowe i prawne ochrony przyrody. Formy ochrony przyrody w Polsce. Krajowy system obszarów chronionych, międzynarodowe formy i systemy obszarów chronionych w Polsce. Zagrożenia środowiska przyrodniczego, w tym	6

		związane z zagospodarowaniem i ruchem turystycznym. Podstawowe pojęcia ekologii. Różnorodność biologiczna Polski - podstawowe pojęcia, stan, zagrożenia. Zasady ruchu turystycznego w lasach i na obszarach chronionych, bezpieczeństwo przeciwpożarowe w lasach. Formy (rodzaje) turystyki sprzyjające ochronie i zrównoważonemu użytkowaniu środowiska przyrodniczego	
5	Turystyka w Polsce	Podstawowe pojęcia z zakresu turystyki wg terminologii Światowej Organizacji Turystyki. Wartości społeczne, zdrowotne, wychowawcze i gospodarcze turystyki. Podstawowe pojęcia z zakresu krajoznawstwa. Pionierzy turystyki i krajoznawstwa. Zarys historii turystyki w Polsce na tle krajów europejskich. Organizacja turystyki w Polsce: administracja rządowa i samorządowa, organizacje społeczne, izby gospodarcze, przedsiębiorstwa i biura turystyczne. Historia i organizacja przewodnictwa turystycznego	4
6	Metodyka i etyka przewodnictwa Ogólne zasady bezpieczeństwa	Kultura osobista, etyka i moralność przewodnika. Kultura uprawiania turystyki. Słowo jako narzędzie pracy przewodnika. Opanowanie języka polskiego i jego kultura, słownictwo, przykłady najczęstszych błędów językowych. Posługiwanie się mikrofonem w autokarze, pomieszczeniu zamkniętym i na wolnym powietrzu. Orowadzanie grupy wycieczkowej w terenie otwartym i w pomieszczeniach zamkniętych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów sakralnych, muzealnych, cmentarzy i miejsc martyrologii. Problematyka wycieczek szkolnych, oddziaływanie wychowawcze na dzieci i młodzież. Orowadzanie wycieczek osób niepełnosprawnych. Ogólne zasady bezpieczeństwa w prowadzeniu wycieczek. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Podstawowy skład apteczki	6
7	Podstawowe przepisy prawne w turystyce	Ustawa o usługach turystycznych. Umowy w turystyce, ich rodzaje, prawa i obowiązki stron. Umowy biur podróży z klientami. Stosunek prawny przewodnik - uczestnik wycieczki. Podstawy prawne zatrudniania przewodników (umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenia). Odpowiedzialność prawna	6

		przewodnika: karna, cywilna i służbowa. Przepisy związane z ruchem osobowym: meldunkowe, celne, graniczne i drogowe. Ubezpieczenia turystyczne	
8	Wybrane zagadnienia z psychologii i socjologii	Psychologia i socjologia grupy wycieczkowej. Przewodnik jako kierownik zespołu. Opis pożądanej sylwetki, cech psychofizycznych i walorów osobistych przewodnika. Zasady organizacji i kierowania zespołami ludzkimi, systemy komunikacji, grupy nieformalne. Psychologia młodzieży. Znużenie fizyczne i psychiczne, sposoby zapobiegania. Metody rozwiązywania konfliktów w grupie turystycznej oraz zapobiegania i likwidacji negatywnych zjawisk występujących w turystyce. Kształtowanie postaw proekologicznych u organizatorów i uczestników ruchu turystycznego	4
		OGÓLEM	50

Załącznik nr 2

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH - CZĘŚĆ OGÓLNA DLA WSZYSTKICH PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH

I. Założenia ogólne

1. Kurs dla kandydatów na przewodników górskich powinien trwać co najmniej 12 miesięcy, a dla kandydatów na przewodników tatrzańskich - 24 miesiące; jego program powinien obejmować zajęcia praktyczne zarówno w warunkach letnich, jak i zimowych.
2. Szkolenie dla przewodników ubiegających się o wyższe klasy może odbywać się w formie kierowanego samokształcenia obejmującego tematy wymagane programem szkolenia.

II. Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Godziny (w tym praktyczne)
1	2	3	4
1	Podstawowe wiadomości o górach Europy i świata	Przegląd masywów i pasm górskich wszystkich kontynentów, ze szczególnym uwzględnieniem gór Europy	4
2	Geografia turystyczna gór Polski	Podział geograficzny, morfologiczny i turystyczny gór Polski. Charakterystyka środowiska geograficznego oraz topografia najważniejszych grup górskich. Klimat i wody. Główne szlaki turystyczne	8
3	Zagadnienia ochrony obszarów	Górskie parki narodowe, parki krajobrazowe i wybrane rezerваты przyrody - funkcje,	4

	górkich	znaczenie, zagrożenia. Wrażliwość ekosystemów górkich na zagrożenia i sposoby przeciwdziałania	
4	Góry w kulturze polskiej	Góry w literaturze pięknej, twórczości plastycznej i muzycznej. Kultura ludowa, jej główne przejawy i cechy. Wydawnictwa o tematyce górkiej: mapy, monografie, albumy, przewodniki, czasopisma i periodyki	4
5	Historia i organizacja turystyki górkiej w Polsce	Historia poznania gór i turystyki górkiej, alpinizmu, przewodnictwa i ratownictwa górkiego. Wybitni polscy znawcy gór i turystyki górkiej. Polacy w górach świata. Organizacja turystyki górkiej, alpinizmu i ratownictwa górkiego	4
6	Zasady letniej i zimowej turystyki górkiej	Sprzęt i ekwipunek turystyczny. Zasady znakowania szlaków turystycznych. Odznaki turystyczne: GOT i GON. Metodyka prowadzenia grupy wycieczkowej w terenie górkim. Orientacja w terenie. Posługiwanie się mapą i kompasem	6 (4)
7	Bezpieczeństwo w górach	Charakterystyczne cechy klimatu górkiego. Rodzaje zagrożeń występujących w górach. Prowadzenie grupy wycieczkowej w warunkach ekstremalnych (mgła, burza, noc, oblodzenie, zabłądzenie itp.). Stan zdrowia turysty, przygotowanie kondycyjne, przeciwwskazania do uprawiania turystyki górkiej. Aklimatyzacja, choroba górska - jej objawy, zapobieganie i leczenie. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Improwizowany sprzęt transportowy i transport uszkodowanego. Wzywanie pomocy w górach. Podstawowe zasady asekuracji w terenie eksponowanym. Podstawowy skład apteczki przewodnika	20 (10)
		OGÓŁEM	50 (14)

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO DLA
KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH - CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA DLA
PRZEWODNIKÓW BESKIDZKICH

Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Godziny (w tym praktyczne)
1	2	3	4
1	Historia Beskidów na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Archeologia, osadnictwo, problematyka społeczna, kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Ważne wydarzenia historyczne. Historia miast i miejscowości. Beskidy w okresie II Rzeczypospolitej i II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Ważniejsze postacie historyczne, miejscowości i obiekty z nimi związane. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej	30
2	Środowisko geograficzne Beskidów i jego ochrona	Szczegółowa charakterystyka środowiska geograficznego. Charakterystyka parków narodowych i krajobrazowych oraz wybranych rezerwatów przyrody. Ciekawostki przyrodnicze. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych. Obszary szczególnie zagrożone masowym ruchem turystycznym	20 (10)
3	Kultura i sztuka Beskidów	Historia kultury i sztuki Beskidów. Wpływ kultury Beskidów na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Obiekty architektury współczesnej. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne (wiadomości o zbiorach i zasadach zwiedzania). Prasa i wydawnictwa regionalne. Wybitni twórcy dawni i współcześni	18 (10)
4	Etnografia i kultura ludowa	Kultura ludowa, strój i obrzędy. Budownictwo drewniane, ośrodki przemysłu i rzemiosła ludowego. Skanseny, muzea i izby regionalne	10 (5)
5	Topografia, komunikacja, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Beskidów, układ grzbietów górskich i dolin rzecznych, przebieg działów wodnych. Szlaki turystyczne, baza noclegowa, koleje linowe, wyciągi narciarskie, układ komunikacyjny, linie kolejowe i szosy, dojazdy i parkingi, panoramy z punktów widokowych	40 (20)
6	Trasy dojazdowe w	Drogi, koleje, ważniejsze obiekty przy trasach	10

	Beskidy	dojazdowych	
7	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek	Prowadzenie grupy wycieczkowej w warunkach ekstremalnych (mgła, burza, noc, oblodzenie, zabłądzenie itp.). Stan zdrowia turysty, przygotowanie kondycyjne, przeciwwskazania do uprawiania turystyki górskiej. Aklimatyzacja, choroba górską - jej objawy, zapobieganie i leczenie. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Improwizowany sprzęt transportowy i transport uszkodzonego. Wzywanie pomocy w górach. Podstawowe zasady asekuracji w terenie eksponowanym. Podstawowy skład apteczki przewodnika	22 (16)
		OGÓŁEM	150 (61)
<p>Uwagi:</p> <p>1. Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1-6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o wybranym obszarze Beskidów polskich oraz szczegółowe wiadomości o odpowiedniej części Beskidów czeskich i słowackich, a także ogólne wiadomości o pozostałych częściach Beskidów polskich, Beskidach czeskich i słowackich oraz górskich pasmach przyległych.</p> <p>2. Użyte w pkt 1 określenie „odpowiednia część Beskidów czeskich i słowackich” oznacza:</p> <p>1) dla obszaru zachodniego Beskidów Zachodnich: Beskid Śląski - pasmo graniczne, Beskid Śląsko-Morawskie od przełęczy Pindula do linii szosy Valazske Mezirici - Nowy Jicin, Jaworniki od doliny Kisucy do linii szosy Puckov - Vsetin, Góry Kisuckie, Małą Fatrę po dolinę Wagu, Orawskie Beskidy z Dolną Orawą, Magurę Orawską oraz Góry Choczańskie;</p> <p>2) dla obszaru wschodniego Beskidów Zachodnich: Magurę Spiską, Góry Lewockie i Góry Czerhowskie;</p> <p>3) dla obszaru Beskidów Wschodnich: Pogórze Ondawskie, Góry Bukowskie i pasmo Wyhorlatu.</p>			

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO DLA
KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH - CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA DLA
PRZEWODNIKÓW SUDECKICH

Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Godziny (w tym praktyczne)
1	2	3	4
1	Historia Sudetów na tle historii Polski, Czech i Niemiec	Wybrane wiadomości z historii Polski, Czech i Niemiec. Ważniejsze wydarzenia w historii Sudetów. Archeologia, osadnictwo, problematyka społeczna, kulturalna, gospodarcza, narodowościowa. Historia miast i miejscowości. Ważniejsze wydarzenia z historii współczesnej. Wybitne postacie historyczne, miejscowości i obiekty z nimi związane	30
2	Środowisko geograficzne Sudetów i jego ochrona	Szczegółowa charakterystyka środowiska geograficznego. Charakterystyka parków narodowych i krajobrazowych oraz wybranych rezerwatów przyrody. Ciekawostki przyrodnicze. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych. Obszary szczególnie zagrożone masowym ruchem turystycznym	20 (10)
3	Kultura i sztuka Sudetów	Historia kultury i sztuki Sudetów. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Obiekty architektury współczesnej. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne. Literatura, plastyka i muzyka. Wybitni twórcy dawni i współcześni. Prasa i wydawnictwa regionalne	18 (10)
4	Etnografia i kultura ludowa	Budownictwo drewniane, folklor, obrzędy, wierzenia, kultura ludowa. Skanseny, muzea i izby regionalne	10 (5)
5	Topografia, komunikacja, zagospodarowanie turystyczne	Szczegółowa topografia Sudetów, układ grzbietów górskich i dolin rzecznych, przebieg działów wodnych. Szlaki turystyczne, baza noclegowa, koleje linowe, wyciągi narciarskie, układ komunikacyjny, linie kolejowe i szosy, dojazdy i parkingi, panoramy z punktów widokowych	40 (20)
6	Trasy dojazdowe w Sudety	Drogi, koleje, ważniejsze obiekty przy trasach dojazdowych	10
7	Metodyka i technika prowadzenia	Prowadzenie grupy wycieczkowej w warunkach ekstremalnych (mgła, burza, noc,	22 (16)

wycieczek	oblodzenie, zablądzenie itp.). Stan zdrowia turysty, przygotowanie kondycyjne, przeciwwskazania do uprawiania turystyki górskiej. Aklimatyzacja, choroba górska - jej objawy, zapobieganie i leczenie. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach, reanimacja, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań. Improwizowany sprzęt transportowy i transport uszkodzonego. Wzywanie pomocy w górach. Podstawowe zasady asekuracji w terenie eksponowanym. Skład podstawowej apteczki przewodnika	
	OGÓLEM	150 (61)
<p>Uwagi:</p> <p>1. Dla przedmiotów wymienionych w lp. 1-6 tabeli obowiązują szczegółowe wiadomości o obszarze Sudetów polskich oraz ogólne wiadomości o odpowiedniej części Sudetów czeskich.</p> <p>2. Użyte w pkt 1 określenie „odpowiednia część Sudetów czeskich” oznacza dla obszaru zachodniego Sudetów: Góry Łużyckie, Góry Izerskie i Pasma Jesztedu oraz Karkonosze i Pogórze Karkonoskie, Wyżynę Bromowską, Góry Orlickie, Jesioniki oraz Góry Odrzańskie.</p>		

Załącznik nr 5

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH - CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA DLA PRZEWODNIKÓW TATRZAŃSKICH

Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Szczegółowa tematyka	Liczba godzin (dni)
1	2	3	4
1	Topografia Tatr i zagospodarowanie turystyczne	Położenie, podział i granice Tatr. Główna grań Tatr i doliny walne, szczegółowa topografia Tatr - poszczególne doliny wraz z otoczeniem. Panoramy z ważniejszych szczytów, przełęczy i innych miejsc widokowych, szlaki turystyczne, główne węzły turystyczne. Zagospodarowanie: schroniska, kolejki, obiekty sakralne, leśniczówki oraz inne	34 godz.
2	Topografia Podtatrza i Pienin oraz zagospodarowanie turystyczne	Obszar i granice Podtatrza, granice Podhala, Spiszu, Liptowa i Orawy, obszar i podział Pienin, krainy geograficzne na Podtatrzu i ich charakterystyka topograficzna, szlaki turystyczne, charakterystyczne panoramy.	14 godz.

		Podział administracyjny i główne miasta na Podtatrzu, układ i charakterystyka sieci komunikacyjnej. Baza transportowa, noclegowa, gastronomiczna, handlowa i towarzysząca na Podtatrzu. Szlaki turystyczne i panoramy w Pieninach, zagospodarowanie turystyczne Pienin	
3	Tereny przyległe do Podtatrza	Krainy geograficzne przylegające do Podtatrza, ich ogólna charakterystyka topograficzna, turystyczna i gospodarcza. Ciekawe miejsca, zabytki, obiekty, ważniejsze szlaki turystyczne i trasy samochodowe	6 godz.
4	Środowisko geograficzne Tatr, Podtatrza i Pienin i jego ochrona	Szczegółowa charakterystyka środowiska geograficznego. Charakterystyka parków narodowych i krajobrazowych oraz wybranych rezerwatów przyrody. Ciekawostki przyrodnicze. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych. Obszary szczególnie zagrożone masowym ruchem turystycznym	28 godz.
5	Historia Podtatrza, poznawanie Tatr i działalność człowieka w Tatrach	Ważniejsze wydarzenia historyczne na Podtatrzu i w Tatrach. Początki osadnictwa, rozwój miast i wsi. Ważniejsze wydarzenia w historii XX wieku i współczesne. Wybitne postacie historyczne i miejsca z nimi związane. Historia Podhala, Spiszu, Orawy i Liptowa. Historia poznawania Tatr, początki i rozwój turystyki tatrzańskiej. Historia przewodnictwa, ratownictwa, taternictwa, taternictwa jaskiniowego i narciarstwa	14 godz.
6	Kultura i sztuka Podtatrza	Wpływ kultury Podtatrza na kulturę narodową. Tatrzy i Podtatrza w kulturze polskiej w dziedzinie literatury, muzyki i sztuki. Wybitne postacie ze świata kultury związane z Podtatrzem. Styl zakopiański. Zabytki architektury, malarstwa, rzeźby, muzea, galerie, stałe ekspozycje, główne imprezy kulturalne	10 godz.
7	Etnografia i kultura ludowa	Budownictwo drewniane. Folklor: gwara, strój, śpiew, muzyka, taniec, zwyczaje, obrzędy. Rodzaje twórczości ludowej: malarstwo, rzeźba, poezja, proza, haftowanie, koronkarstwo, snycerstwo, stolarka i kowalstwo artystyczne. Wybitni twórcy ludowi dawniej i dziś, pasterstwo, zawody wymarłe, dawne obiekty przemysłu ludowego. Skanseny, muzea, izby regionalne. Stałe imprezy folklorystyczne i regionalne, zespoły regionalne	10 godz.
8	Piśmiennictwo i literatura tatrzańska	Poezja i proza dotycząca Tatr i Podtatrza, przewodniki turystyczne, taternicze i specjalistyczne, mapy, aktualna prasa i periodyki	4 godz.
9	Zasady taternictwa	Wyposażenie wspinacza, sprzęt wspinaczkowy i	6 godz.

	letniego i zimowego Bezpieczeństwo wycieczki i klienta w trudnym terenie górskim	asekuracyjny. Technika wspinaczki skalnej, stanowiska i posługiwanie się liną, zakładanie poręczówek, ubezpieczanie turysty, zjazd na linie, technika podchodzenia na linie, prowadzenie na krótkiej linie. Wyposażenie do wspinaczki zimowej, technika wspinania w śniegu, asekuracja w śniegu i w lodzie, narzędzia lodowe i ich zastosowanie, wspinaczka w zimie. Skale trudności wspinaczkowych	
10	Zasady narciarstwa	Wyposażenie narciarza i sprzęt. Ogólne zasady poruszania się na nartach: podchodzenie, trawersowanie, zjazdy. Kodeks narciarski. Narciarstwo turystyczne, ski tour'y. Stopnie i ocena zagrożenia lawinowego	3 godz.
11	Niebezpieczeństwa gór w warunkach tatrzańskich	Niebezpieczeństwa obiektywne związane z terenem i pogodą, choroba górską, niebezpieczeństwa subiektywne związane ze stanem psychofizycznym człowieka oraz jego postępowaniem	4 godz.
12	Pierwsza pomoc, podstawy ratownictwa i autoratownictwa	Pierwsza pomoc w różnych wypadkach i w przypadku zagrożenia życia, rozpoznawanie stanów zagrażających życiu, zabiegi reanimacyjne. Rodzaje urazów, zabezpieczenie, wykonywanie opatrunków, ułożenie rannego. Postępowanie w przypadkach oparzeń, odmrożeń, porażenia piorunem. Apteczka przewodnicka, górskie organizacje ratownicze i sposoby łączności z nimi. Autoratownictwo w różnych przypadkach	8 godz.
13	Metodyka przewodnictwa i etyka zawodowa	Dydaktyka przekazu przewodnickiego. Zaplanowanie i przeprowadzenie wycieczki. Sposoby nawiązywania kontaktu z grupą. Problematyka wycieczek szkolnych, osób dorosłych i grup specjalnych. Metodyka prowadzenia wycieczki na szlaku turystycznym trudnym i łatwym, w obiektach muzealnych. Metodyka prowadzenia wycieczek autokarowych. Kultura osobista, etyka przewodnicka, cechy psychofizyczne i walory przewodnika	5 godz.
14	Trasy dojazdowe w Tatry	Drogi i linie kolejowe dojazdowe w Tatry. Krainy geograficzne i ich krótka charakterystyka. Ciekawe obiekty położone przy trasie, miejsca na odpoczynek, postoje na trasie	4 godz.
15	Zajęcia praktyczne i terenowe	- wycieczki górskie piesze (szkolenie topograficzne - metodyczne) - 34 dni (18 Tatry słowackie, 14 Tatry polskie, 2 Pieniny)	65 dni

		- wycieczki autokarowe (szkolenie topograficzne - metodyczne) - 8 dni (4 Podtatrze słowackie, 4 Podtatrze polskie) - szkolenie taternickie letnie - 5 dni - szkolenie taternickie zimowe - 5 dni - szkolenie narciarskie - 3 dni - szkolenie przyrodnicze w terenie - 6 dni - zajęcia z pierwszej pomocy - 2 dni - wycieczki do jaskiń - 2 dni	
		OGÓŁEM	150 godz. + 65 dni

Uwaga:

Program szkolenia przewodników turystycznych górskich tatrzańskich klasy trzeciej w warunkach zimowych obejmuje następujące szlaki turystyczne (wyszkolony przewodnik górski tatrzański klasy trzeciej jest uprawniony do prowadzenia turystów w warunkach zimowych):

W Tatrach Zachodnich bez następujących szlaków:

1. Przełęcz w Grzybowcu - Giewont
2. Przełęcz Kondracka - Giewont
3. Przysłop Miętusi - Małolączniak (Hawiarską Drogą)
4. Tomanowa Polana Wyżnia - Chuda Przełęczka

W Tatrach Wysokich bez następujących szlaków:

1. Liliowe - Świnica
2. Orla Percé wraz z wszystkimi szlakami dojściowymi, z wyjątkiem ich następujących odcinków (dopuszczalnych):
  - * Murowaniec - Czarny Staw (fragment niebieskiego szlaku na Zawrat)
  - * Murowaniec - Czerwony Staw (fragment żółtego szlaku na Krzyżne)
  - * Schronisko w Dolinie Pięciu Stawów - do zakończenia ramienia Kołowej Czuby (fragment niebieskiego szlaku na Zawrat)
3. Zielony Staw - Świnicka Przełęcz
4. Szlaki na Karb i Kościelec
5. Morskie Oko - Dolina Pięciu Stawów (szlak niebieski)
6. Morskie Oko - Dolina Pięciu Stawów przez Szpiglasową Przełęcz (szlak żółty)
7. Morskie Oko - Rysy (z wyjątkiem odcinka do Czarnego Stawu)
8. Morskie Oko - Wrota Chałubińskiego
9. Czarny Staw - Przełęcz pod Chłopkiem
10. Szlak Doliną Roztoki do Doliny Pięciu Stawów jest dopuszczony wyłącznie jego wariantem zimowym (w górnej części szlakiem czarnym wprost do Przedniego Stawu)

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO DLA
KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW MIEJSKICH

Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Godziny (w tym praktyczne)
1	2	3	4
1	Historia miasta na tle historii Polski	Historia miast w Polsce (ogólna charakterystyka miast zabytkowych). Początki i przeszłość miasta. Miasto w okresie II Rzeczypospolitej i w czasie II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Współczesny rozwój miasta. Życie społeczno-polityczne. Wybitne postacie historyczne związane z miastem	30 (10)
2	Kultura i sztuka miasta	Zabytki miasta na tle historii sztuki w Polsce. Rozwój urbanistyczny miasta. Okresy świetności w historii Polski. Zabytki architektury, rzeźby i malarstwa. Muzea i pomniki. Place i ulice. Parki i ogrody. Instytucje naukowe i kulturalne. Szkolnictwo, wyższe uczelnie	60 (25)
3	Miasto współczesne	Położenie, powierzchnia, liczba mieszkańców, podział administracyjny (dzielnice, osiedla). Życie społeczno-polityczne. Wybitne postacie współczesne miasta. Historia i współczesna gospodarka miasta. Najważniejsze obiekty przemysłowe i ich produkcja. Ważniejsze obiekty użyteczności publicznej. Współczesna architektura i budownictwo. Urządzenia socjalne i służba zdrowia. Główne atrakcje miasta. Miasto w literaturze, piosenkach i anegdotach. Problemy i osiągnięcia ekologiczne miasta	30 (15)
4	Geografia turystyczna miasta i regionu	Aktualne problemy miasta i regionu. Plany rozwoju miasta i okolic. Charakterystyka środowiska geograficznego. Trasy wylotowe. Miejscowości i obiekty o znaczeniu historycznym i turystycznym w najbliższej okolicy	30 (15)
5	Topografia miasta i strefy podmiejskiej	Układ komunikacyjny miasta, arterie przelotowe. Lokalizacja obiektów zabytkowych, gospodarczych i użyteczności publicznej. Baza turystyczna, sportowa i rekreacyjna. Lokalizacja parkingów	30 (20)
6	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek	Metodyka i technika prowadzenia grup wycieczkowych w mieście. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach. Podstawowy skład apteczki	20 (15)
		OGÓLEM	200 (100)

PROGRAM PODSTAWOWEGO SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO DLA
KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW TERENOWYCH

I. Program szkolenia dla kandydatów nieposiadających uprawnień przewodnika

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Godziny (w tym praktyczne)
1	2	3	4
1	Historia regionu na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Ważniejsze wydarzenia w historii regionu. Charakterystyka miast i miejscowości regionu (historia, ważniejsze zabytki, współczesność, ważniejsze obiekty użyteczności publicznej). Region w okresie II Rzeczypospolitej i II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Ważniejsze zagadnienia z historii współczesnej	30
2	Kultura i sztuka regionu	Historia kultury i sztuki regionu. Wpływ kultury regionu na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Wybitne postacie historyczne, miejscowości, obiekty i pomniki z nimi związane. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne (wiadomości o zbiorach i zasadach zwiedzania). Prasa i wydawnictwa regionalne	30 (10)
3	Charakterystyka geograficzna regionu	Położenie i obszar, podział administracyjny, ludność (z uwzględnieniem mniejszości narodowych i religii). Ukształtowanie powierzchni, klimat, wody (rzeki, jeziora, ciek wodne). Zasoby naturalne i ich wykorzystanie. Ważniejsze gałęzie przemysłu, plany rozwoju gospodarczego. Najważniejsze obiekty gospodarcze, charakterystyka ich produkcji, dane statystyczne, możliwości zwiedzania. Gospodarka rolna regionu	30 (10)
4	Etnografia regionu	Kultura ludowa, strój i obrzędy ludowe, folklor. Budownictwo, ośrodki przemysłu i rzemiosła ludowego. Skanseny, muzea i izby regionalne	15 (10)
5	Środowisko geograficzne regionu i jego ochrona	Charakterystyka środowiska przyrodniczego regionu. Parki narodowe i krajobrazowe. Rezerваты i pomniki przyrody, obszary chronione i atrakcyjne zespoły przyrodnicze. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych	20 (10)
6	Zagospodarowanie	Baza turystyczna, ośrodki rekreacyjne i	20 (10)

	turystyczne regionu	turystyczne. Szlaki turystyczne. Obiekty sportowe. Układ komunikacyjny regionu (drogi międzynarodowe, krajowe, lokalne, linie kolejowe, parkingi i dojazdy). Kolejki linowe i wyciągi narciarskie	
7	Terenoznawstwo i topografia	Orientacja w terenie: bez mapy, z mapą i kompasem, posługiwanie się mapą i kompasem. Topografia regionu (konfiguracja terenu). Lokalizacja obiektów zabytkowych, przyrodniczych i współczesnych, drogi dojazdowe do nich. Mapy turystyczne, ich skale i rodzaje	25 (15)
8	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek terenowych	Specyfika prowadzenia wycieczek autokarowych, kolejowych i pieszych. Grupa w terenie i w obiekcie, współpraca z grupą. Współpraca z kierowcą. Posługiwanie się mikrofonem. Zasady oprowadzania po obiektach sakralnych. Przerwy na odpoczynek. Posługiwanie się anegdotą i dowcipem. Zasady bezpieczeństwa na wycieczkach terenowych. Pierwsza pomoc przedlekarska w nagłych wypadkach i zachorowaniach. Podstawowy skład apteczki	30 (20)
		OGÓLEM	200 (85)

II. Program szkolenia dla przewodników rozszerzających uprawnienia na nowy obszar

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Godziny (w tym praktyczne)
1	2	3	4
1	Historia regionu na tle historii Polski	Wybrane wiadomości z historii Polski. Ważniejsze wydarzenia w historii regionu. Charakterystyka miast i miejscowości regionu (historia, ważniejsze zabytki, współczesność, ważniejsze obiekty użyteczności publicznej). Region w okresie II Rzeczypospolitej i II wojny światowej. Odbudowa ze zniszczeń wojennych. Ważniejsze zagadnienia z historii współczesnej	20
2	Kultura i sztuka regionu	Historia kultury i sztuki regionu. Wpływ kultury regionu na kulturę narodową. Zabytki architektury, malarstwa i rzeźby. Wybitne postacie historyczne, miejscowości, obiekty i pomniki z nimi związane. Muzea, instytucje naukowe i kulturalne (wiadomości o zbiorach i zasadach zwiedzania). Prasa i wydawnictwa regionalne	20 (10)
3	Geografia	Położenie i obszar, podział administracyjny,	20 (10)

	gospodarcza regionu	ludność (z uwzględnieniem mniejszości narodowych i religii). Ukształtowanie powierzchni, klimat, wody (rzeki, jeziora, cieki wodne). Zasoby naturalne i ich wykorzystanie. Ważniejsze gałęzie przemysłu, plany rozwoju gospodarczego. Najważniejsze obiekty gospodarcze, charakterystyka ich produkcji, dane statystyczne, możliwości zwiedzania. Gospodarka rolna regionu	
4	Etnografia regionu	Kultura ludowa, strój i obrzędy ludowe, folklor. Budownictwo, ośrodki przemysłu i rzemiosła ludowego. Skanseny, muzea i izby regionalne	15 (10)
5	Środowisko geograficzne regionu i jego ochrona	Charakterystyka środowiska przyrodniczego regionu. Parki narodowe i krajobrazowe. Rezerваты i pomniki przyrody, obszary chronione i atrakcyjne zespoły przyrodnicze. Zasady ruchu turystycznego na obszarach chronionych	10 (5)
6	Zagospodarowanie turystyczne regionu	Baza turystyczna, ośrodki rekreacyjne i turystyczne. Szlaki turystyczne. Obiekty sportowe. Układ komunikacyjny regionu (drogi międzynarodowe, krajowe, lokalne, linie kolejowe, parkingi i dojazdy). Kolejki linowe i wyciągi narciarskie	5 (5)
7	Terenoznawstwo i topografia	Orientacja w terenie: bez mapy, z mapą i kompasem, posługiwanie się mapą i kompasem. Topografia regionu (konfiguracja terenu). Lokalizacja obiektów zabytkowych, przyrodniczych i współczesnych, drogi dojazdowe do nich. Mapy turystyczne, ich skale i rodzaje	10 (10)
		OGÓLEM	100 (50)

Załącznik nr 8

PROGRAM UZUPEŁNIAJĄCEGO SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH KLASY PIERWSZEJ I DRUGIEJ
I. Program szkolenia uzupełniającego dla przewodników górskich beskidzkich i sudeckich, ubiegających się o klasę pierwszą i drugą

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Liczba godzin (w tym praktycznych)
1	2	3	4
1	Historia i gospodarka wybranego obszaru	Szczegółowe wiadomości z historii wybranego obszaru; archeologia, osadnictwo, problemy społeczne, kulturalne, narodowościowe; szczegółowa	30

		historia miast i miejscowości, ważne wydarzenia historyczne, postacie historyczne ważne dla obszaru oraz obiekty z nimi związane; historia współczesna i rozwój gospodarczy	
2	Geografia i geologia	Szczegółowe wiadomości z geografii regionu. Topografia: układ grzbietów górskich, dolin rzecznych, punkty widokowe i panoramiczne. Wybrane zagadnienia z geologii i morfologii. Charakterystyka środowiska przyrodniczego; parki narodowe, krajobrazowe, rezerваты, pomniki przyrody. Zasady uprawiania turystyki na obszarach chronionych	20 (10)
3	Etnografia, kultura i sztuka regionu	Historia kultury i sztuki obszaru, grupy etniczne i ich wpływ na kulturę ludową, sztukę; budownictwo i zabytki architektury, malarstwa i rzeźby; przykłady architektury współczesnej; muzea, skanseny, izby regionalne; instytucje naukowe, kulturalne, ośrodki przemysłu i rzemiosła ludowego - zasady zwiedzania; kultura ludowa: strój, obrzędy, wydawnictwa regionalne, twórcy ludowi	18 (10)
4	Zagospodarowanie turystyczne, komunikacja, szlaki turystyczne	Szczegółowe wiadomości o przebiegu szlaków turystycznych w wybranym obszarze, baza noclegowa (schroniska, stacje turystyczne i inne obiekty); koleje linowe, wyciągi narciarskie, szlaki komunikacyjne, linie kolejowe, dojazdy do ważniejszych obiektów; parkingi, w tym leśne, turystyczne przejścia graniczne; zasady poruszania się w strefie nadgranicznej	50 (30)
5	Metodyka i technika prowadzenia wycieczek w warunkach zimowych	Zasady poruszania się w terenie skalnym, śnieżnym, lodowym (sprzęt, zasady asekuracji). Meteorologia: czynniki pogodotwórcze, rodzaje chmur, fronty atmosferyczne, przewidywanie pogody na podstawie obserwacji zjawisk atmosferycznych; wpływ warunków atmosferycznych na zagrożenie zdrowia i życia uczestników wycieczek górskich (mgła, śnieg, wiatr, temperatura, burza, oblodzenie, lawiny). Wypadki: pierwsza pomoc, reanimacja, unieruchamianie kończyn, transport ранego,	32 (24)

		improvizowane środki transportu, lawinoznawstwo, ekwipunek przewodnika (ubiór, apteczka, plecak, płachta biwakowa)	
		OGÓŁEM	150 (74)

II. Program szkolenia przewodników tatrzańskich ubiegających się o wyższe klasy

1. Szkolenie praktyczne przewodników tatrzańskich na drugą klasę może odbywać się na zasadzie zorganizowanego kursu lub w formie prowadzonego przez instruktorów przewodnictwa szkolenia indywidualnego.

Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Szczegółowa problematyka	Liczba godzin (dni)
1	2	3	4
1	Topografia Tatr	Szczegółowa topografia Tatr, poszczególnych masywów, dolin i szczytów, ze szczególnym uwzględnieniem topografii rejonów taternickich oraz szczytów i przełęczy, na które mogą prowadzić klientów przewodnicy drugiej klasy. Panoramy z poszczególnych szczytów	30 godz.
2	Turystyka zimowa i narciarstwo wysokogórskie	Zasady turystyki zimowej. Zimowe niebezpieczeństwa gór, lawinoznawstwo. Metodyka prowadzenia wycieczek i klientów w warunkach zimowych oraz wycieczek narciarskich	15 godz.
3	Taternictwo letnie i zimowe	Szczegółowe wiadomości z zakresu taternictwa letniego i zimowego. Sprzęt, techniki wspinaczkowe, zasady asekuracji	8 godz.
4	Metodyka	Metodyka prowadzenia klientów poza szlakami znakowanymi w terenie łatwym i trudnym oraz na drogach taternickich	8 godz.
5	Przyroda Tatr, Podtatrza i Pienin	Poszerzenie i pogłębienie wiadomości z tego zakresu. Szczegółowe wiadomości o parkach narodowych i rezerwach na tym terenie. Aktualne problemy ochrony przyrody i zagrożeń ekologicznych	8 godz.
6	Pierwsza pomoc i ratownictwo	Kontynuacja szkolenia	6 godz.
7	Szkolenie praktyczne	Prowadzenie na drogach wspinaczkowych w Tatrach do III stopnia trudności w warunkach letnich - 5 dni. Prowadzenie na drogach wspinaczkowych w Tatrach do II stopnia trudności w warunkach zimowych - 5 dni. Prowadzenie na trasach poza oznakowanymi szlakami - 10 dni. Prowadzenie wycieczek narciarskich - 5 dni	25 dni
		OGÓŁEM	75 godz. + 25

			dni
--	--	--	-----

2. Szkolenie praktyczne przewodników tatrzańskich na pierwszą klasę powinno się odbywać w formie szkolenia indywidualnego, prowadzonego przez instruktorów, zarówno na drogach wspinaczkowych, jak i narciarskich i poza szlakami oznakowanymi.

Program szkolenia

Lp.	Przedmiot	Szczegółowa problematyka	Liczba godzin (dni)
1	2	3	4
1	Topografia Tatr	Szczegółowa topografia rejonów taternickich oraz szczytów i przełęczy, na które mogą prowadzić klientów przewodnicy pierwszej klasy	30 godz.
2	Taternictwo letnie i zimowe	Kontynuacja szkolenia	10 godz.
3	Narciarstwo wysokogórskie i ski-alpinizm	Metodyka prowadzenia wycieczek narciarskich. Technika i metodyka ski-alpinizmu	10 godz.
4	Przyroda Tatr i jej ochrona	Wybrane i poszerzone zagadnienia z tej dziedziny. Aktualne problemy ochrony przyrody i zagrożeń ekologicznych	9 godz.
5	Metodyka	Metodyka prowadzenia klientów poza szlakami znakowanymi w terenie łatwym i trudnym oraz na drogach taternickich	6 godz.
6	Szkolenie praktyczne	Prowadzenie na drogach wspinaczkowych w Tatrach do IV stopnia trudności w warunkach letnich - 6 dni. Prowadzenie na drogach wspinaczkowych w Tatrach do III stopnia trudności w warunkach zimowych - 6 dni. Prowadzenie na trasach narciarskich wysokogórskich w Tatrach (ski-tury) - 6 dni. Prowadzenie na trasach poza oznakowanymi szlakami - 10 dni	28 dni
		OGÓŁEM	65 godz. + 28 dni

PROGRAM UZUPEŁNIAJĄCEGO SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW NA PRZEWODNIKÓW GÓRSKICH UBIEGAJĄCYCH SIĘ O UPRAWNIENIE DO PROWADZENIA WYCIECZEK W WARUNKACH WYSOKOGÓRSKICH, POWYŻEJ III STOPNIA TRUDNOŚCI W WARUNKACH ZIMOWYCH I IV STOPNIA TRUDNOŚCI W WARUNKACH LETNICH

Uwagi ogólne:

1. Kolejność tematów realizowanych w trakcie szkolenia powinna odpowiadać kolejności ich przedstawienia w programie.
2. Do szkolenia uzupełniającego w zakresie prowadzenia wycieczek wysokogórskich dopuszcza się przewodników tatrzańskich, którzy złożą wykaz przejść, obejmujący przejścia skalne wielowyciągowe, przejścia lodowe i mikstowe oraz przejścia narciarskie, a także zdadzą egzamin wstępny obejmujący:
  - a) w zakresie narciarstwa: jazdę terenową, techniki narciarskie i narciarstwo wysokogórskie,
  - b) w zakresie alpinizmu: umiejętności indywidualne w skale i lodzie oraz prowadzenie na drodze wspinaczkowej w górach.
3. Szkolenie kończy egzamin składający się z trzech części: egzamin teoretyczny, egzamin praktyczny w warunkach letnich i egzamin praktyczny w warunkach zimowych.

Program szkolenia

Lp.	Temat	Problematyka szczegółowa	Czas trwania
1	2	3	4
1	Teoria przewodnictwa wysokogórskiego	Sprzęt i teoria asekuracji. Dydaktyka i metodyka. Fizjologia wysiłku i podstawy medycyny sportu. Wypadki, pierwsza pomoc. Śnieg i lawinoznawstwo. Meteorologia. Podstawy nawigacji. Ochrona przyrody. Terminologia fachowa w językach obcych	30 godz.
2	Kurs lawinowy		6 dni
3	Wspinaczka skałkowa i metodyka		6 dni
4	Ratownictwo		6 dni
5	Kurs skalny		12 dni
6	Kurs lodowy		13 dni
7	Narciarstwo pozatrasowe i metodyka		3 dni
8	Kurs zimowy		14 dni
9	Praktyka	Demonstracja technik narciarskich, skalnych i lodowych. Umiejętności prowadzenia klientów w skale, lodzie i śniegu. Umiejętność prowadzenia klientów w warunkach zimowych. Umiejętności w zakresie szkolenia klientów	40 dni
		OGÓLEM	30

			godz. + 100 dni
--	--	--	-----------------------

Załącznik nr 10

PROGRAM SZKOLENIA DLA KANDYDATÓW NA PILOTÓW WYCIECZEK

I. Założenia ogólne

1. Wiedza ogólna kandydatów na pilotów wycieczek powinna być oparta na bazie programów szkoły średniej.

2. W programach szkolenia należy uwzględnić zajęcia teoretyczne (wykłady) oraz ćwiczenia prowadzone przez praktyków/instruktorów w proporcjach podanych w programie.

3. Zajęcia praktyczne polegają na aktywnym udziale w wycieczce i samodzielnym realizowaniu przez uczestników szkolenia dla kandydatów na pilotów wycieczek wskazanych jej etapów pod nadzorem instruktora.

II. Program kursu

Lp.	Przedmiot	Zakres tematyczny przedmiotu	Godziny (w tym ćwiczenia)
1	2	3	4
1	Przemysł turystyczny w Polsce i na świecie	- Podstawowe definicje związane z turystyką wg terminologii Światowej Organizacji Turystyki, - Przedsiębiorstwa i organizacje turystyczne i paraturystyczne w Polsce i w świecie, - Struktura rodzajowa turystyki; pojęcie produktu turystycznego, - Organizacja turystyki w Polsce - rola i zadania władz terytorialnych i państwa, - Polityka państwa w zakresie rozwoju Turystyki	6 (4)
2	Struktura społeczno-polityczna Polski, Polska na tle Europy i świata	- Struktura władzy w Polsce, polityka rządu itp., - Znaczenie zagadnień społeczno-politycznych w obsłudze grup turystycznych, - Podstawowe problemy społeczne i	4

		<p>ekonomiczne, - Polska w Unii Europejskiej</p>	
3	Obsługa ruchu turystycznego	<p>- Zasady programowania imprez turystycznych, - Rodzaje umów w turystyce zawieranych z kontrahentami, - Zasady odpraw grup turystycznych, dokumentacja imprez przyjazdowych i wyjazdowych, - Technika obsługi grup przyjazdowych i wyjazdowych, - Specyfika obsługi wybranych grup narodowościowych, - Specyfika obsługi turystyki pobytowej, biznesowej, motywacyjnej, szkolnej, pielgrzymkowej itp., - Turystyka osób niepełnosprawnych oraz inne grupy nietypowe, - Zasady rozliczania imprez turystycznych, - Baza noclegowa i gastronomiczna, zasady współpracy, - Dostępność komunikacyjna Polski; rodzaje i specyfika transportu turystycznego, - System informacji turystycznej w Polsce, - Warunki uczestnictwa i rezygnacji; przyjmowanie i załatwianie reklamacji turystów</p>	36 (12)
4	<p>Geografia turystyczna Polski i Europy</p> <p>Historia kultury i sztuki</p>	<p>- Umiejętność posługiwania się mapą i orientacja w terenie, - Metodyka przygotowywania tras imprez turystycznych i ich opisu, - Walory turystyczne Polski i wybranych</p>	30 (10)

		<p>regionów Polski, - Główne miasta i regiony turystyczne Polski, - Główne miasta i regiony turystyczne Europy, - Najważniejsze szlaki turystyczne w Polsce, - Ciekawe skanseny, muzea, miejsca pamięci, centra pielgrzymkowe itp., - Zarys historii kultury i sztuki - style architektoniczne, ważniejsze obiekty w Polsce i w Europie, - Skarby kultury w Polsce i Europie (lista UNESCO), - Religie w Polsce i na świecie w zarysie - miejsca pielgrzymkowe, wyznania, - Mniejszości narodowe w Polsce - główne Ośrodki</p>	
5	Przepisy prawne w turystyce i ubezpieczenia turystyczne	<p>- Turystyczny Kodeks Etyczny, - Prawa i obowiązki pilota wycieczek, - Zawód pilota wycieczek w świetle obowiązujących przepisów prawnych, - Zatrudnianie pilotów wycieczek w świetle aktualnych przepisów prawa pracy, - Odpowiedzialność prawna organizatora turystyki i pilota wycieczek, - Ochrona konsumenta w umowach organizatora turystyki z tytułu podpisania umów o podróż z turystami, - Umowy zawierane w turystyce, - Przepisy paszportowe, celne, wizowe i dewizowe,</p>	12 (4)

		<ul style="list-style-type: none"> - Opieka konsularna, - Rodzaje i formy ubezpieczenia turystów, protokoły szkód 	
6	Bezpieczeństwo, profilaktyka i ochrona zdrowia, higiena w turystyce	<ul style="list-style-type: none"> - Zagrożenia dla zdrowia i życia występujące w trakcie realizacji imprez turystycznych, - Podstawowe zasady ochrony zdrowia w turystyce, pierwsza pomoc, - Skład podstawowej apteczki 	4 (4)
7	Pilot a grupa	<ul style="list-style-type: none"> - Podstawy komunikowania się pilota wycieczek z grupą, - Procesy grupowe i techniki negocjacji, - Cechy psychofizyczne pilota wycieczek, - Rozwiązywanie konfliktów, źródła i objawy stresu, - Program osobistego rozwoju pilota, w tym asertywność, autoprezentacja, praca z mikrofonem, - Postępowanie pilota w sytuacjach nadzwyczajnych, - Zasady sporządzania protokołów zdarzeń - przykłady, - Emisja głosu - warsztaty, - Animacja grupy, - Elementy savoir-vivre'u i protokołu w biznesie, - Kształtowanie pozytywnego wizerunku kraju i biura podróży podczas imprezy turystycznej 	28 (10)
8	Zajęcia praktyczne	<ul style="list-style-type: none"> - Wycieczka krajowa i/lub zagraniczna, minimum jeden nocleg w obiekcie hotelowym, wg szczegółowego rozpisania zadań do realizacji i ćwiczeń 	3 dni

	OGÓŁEM	120 (44) + 3 DNI
--	--------	---------------------

Załącznik nr 11

WZÓR ŚWIADECTWA ZDANIA EGZAMINU PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH I PILOTÓW WYCIECZEK

<p>pieczęć podłużna Świadectwo zdania egzaminu</p> <p>Pan(i) ..... urodzony(a) dnia .....</p> <p>w ..... imiona rodziców .....</p> <p>zamieszkały(a) .....</p> <p>złożył(a) w dniu .....</p> <p>egzamin ..... w zakresie wymaganym od przewodników turystycznych*) .....**)/ pilotów wycieczek.</p> <p>Świadectwo wydane zostało na podstawie protokołu egzaminacyjnego nr .....</p> <p>z dnia ..... Komisji Egzaminacyjnej .....</p> <p>powołanej przez Marszałka Województwa .....</p> <p>.....</p> <p>(pieczęć i podpis) ....., dnia .....</p> <p>(miejsowość) (data wystawienia)</p> <p>*) Niepotrzebne skreślić. **) Rodzaj przewodnictwa: górskie, miejskie, terenowe.</p>
--

**WZÓR ŚWIADECTWA ZNAJOMOŚCI JĘZYKA OBCEGO W ZAKRESIE
WYMAGANYM OD PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH I PILOTÓW WYCIECZEK**

pieczęć podłużna Świadectwo znajomości języka obcego
Pan(i) ..... urodzony(a) dnia .....
w ..... imiona rodziców .....
zamieszkały(a) .....
złożył(a) w dniu .....
egzamin ze znajomości języka ..... w zakresie wymaganym od: przewodników turystycznych*) .....**)/ pilotów wycieczek.
Świadectwo wydane zostało na podstawie protokołu egzaminacyjnego nr .....
z dnia ..... Komisji Egzaminacyjnej Języka .....
powołanej przez Marszałka Województwa .....
.....
(pieczęć i podpis) ....., dnia .....
(miejsowość) (data wystawienia)
*) Niepotrzebne skreślić.
**) Rodzaj przewodnictwa: górskie, miejskie, terenowe.

WZÓR LEGITYMACJI PRZEWODNIKA MIEJSKIEGO I TERENOWEGO
wzór

Opis techniczny:

Legitymacja zawiera 6 stron (łącznie z okładkami).

Format legitymacji rozłożonej: 21 cm x 7,5 cm (1/4 wielkości arkusza A-4).

Format legitymacji złożonej: 10,5 cm x 7,5 cm.

Kolor okładki: ciemna zieleń.

ZAŁĄCZNIK Nr 14

WZÓR LEGITYMACJI PRZEWODNIKA GÓRSKIEGO

wzór

Opis techniczny:

Legitymacja zawiera 8 stron (łącznie z okładkami).

Format legitymacji rozłożonej: 21 cm x 7,5 cm (1/4 wielkości arkusza A-4).

Format legitymacji złożonej: 10,5 cm x 7,5 cm.

Kolor okładki: ciemna zieleń.

ZAŁĄCZNIK Nr 15

WZÓR LEGITYMACJI PILOTA WYCIECZEK

wzór

Opis techniczny:

Legitymacja w formie książeczki bez stron wewnętrznych, oprawiona w skórę lub tworzywo.

Na zewnętrznej pierwszej stronie okładki tłoczony orzeł.

Format legitymacji rozłożonej: 21 cm x 7,5 cm (1/4 wielkości arkusza A-4).

Format legitymacji złożonej: 10,5 cm x 7,5 cm.

Kolor okładki: biały.

ZAŁĄCZNIK Nr 16

WZÓR IDENTYFIKATORA PRZEWODNIKA TURYSTYCZNEGO

wzór

Opis techniczny:

Arkusz papieru o gramaturze 160 g/m², foliowany.

Format identyfikatora 10,5 cm x 7,5 cm.

Kolor kremowy.

ZAŁĄCZNIK Nr 17

WZÓR IDENTYFIKATORA PILOTA WYCIECZEK

wzór

Opis techniczny:

Arkusz papieru o gramaturze 160 g/m², foliowany.

Format identyfikatora: 10,5 cm x 7,5 cm.

Kolor biały.

23/10/em

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾
z dnia .....**

w sprawie wynagrodzenia członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie

Na podstawie art. 38 ust. 4c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.²⁾) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość wynagrodzenia członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie, o których mowa w art. 38 ust. 4a pkt 1 ustawy o usługach turystycznych, zwanych dalej „członkami zespołu”, oraz sposób i termin wypłaty tego wynagrodzenia.

§ 2. Za przeprowadzenie czynności związanych z dokonaniem oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii obiektów hotelarskich marszałek województwa wypłaca członkowi zespołu wynagrodzenie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o zaszeregowanie obiektu hotelarskiego podlegającego ocenie.

§ 3. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 2, marszałek województwa wypłaca na rachunek wskazany przez członka zespołu, w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia czynności związanych z dokonywaniem oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii obiektów hotelarskich.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI

---

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – turystyka, na podstawie na podstawie § 1 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. Nr 216, poz.1602 oraz z 2008 r. Nr 24, poz. 146).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 , z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 oraz z 2009 r. Nr ..., poz. ... .

Uzasadnienie

Ustawa z dnia ..... o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr ..., poz....) wprowadziła zmiany do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268 z późn. zm.). Art. 38 ust. 4c w brzmieniu nadanym zmienianą ustawą o usługach turystycznych stanowi, iż minister właściwy do spraw turystyki określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie, o których mowa w art. 38 ust. 4a pkt 1 ustawy o usługach turystycznych, oraz sposób i termin wypłaty tego wynagrodzenia, uwzględniając, że wynagrodzenie to nie może być wyższe niż 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Rozporządzenie stanowi wykonanie ww. upoważnienia ustawowego. Wprowadza ono regulację, na mocy której za przeprowadzenie czynności związanych z dokonaniem oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii marszałek województwa wypłaca członkowi zespołu wynagrodzenie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia za pracę, które obowiązuje w dniu złożenia wniosku o zaszeregowanie obiektu hotelarskiego podlegającego ocenie. Na mocy rozporządzenia ww. wynagrodzenie marszałek województwa wypłaca na rachunek wskazany przez członka zespołu, w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia czynności związanych z dokonywaniem oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania go do odpowiedniego rodzaju i kategorii.

Ocena Skutków Regulacji (w tym analiza skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetu państwa) oraz konsultacje społeczne zostaną dokonane po uchwaleniu ustawy o zmianie ustawy o usługach turystycznych oraz o zmianie ustawy - Kodeks wykroczeń.

Zakłada się wejście w życie rozporządzenia po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.